

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminální policie

Finanční zpravodajství jako součást finančního šetření

Diplomová práce

Financial intelligence as part of a financial investigation

VEDOUCÍ PRÁCE
Ing. Vratislav DVOŘÁK, PhD.

AUTOR PRÁCE
Bc. Antonín EYMANN

Praha
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Lounech, dne 08. 03. 2023

Bc. Antonín EYMANN

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Vratislavu Dvořákovi Ph.D. za poskytnutí přínosných informací a skvělých rad i postřehů týkajících se dané problematiky. Další poděkování patří kolegům z odboru hospodářské kriminality, úřadu služby kriminální policie a vyšetřování a z oddělení hospodářské kriminality, územního odboru Louny, kteří mi poskytli celou škálu informací v oblasti finančního šetření. Nesmím opomenout své nejbližší, kterým děkuji za jejich trpělivost a velkou podporu.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá problematikou finančního zpravodajství, které je součástí finančního šetření. Zejména seznámením se s touto problematikou v rámci České republiky potažmo Evropské unie. Jedním z cílů diplomové práce je zaměřením se na současné rozpracování problematiky vyhledávání, dokumentaci a zajišťování výnosů z trestné činnosti. Dalším z cílů diplomové práce je, jaké jsou metody, formy a prostředky finančního zpravodajství potažmo finančního šetření. Závěrem diplomové práce budou uvedeny dílčí návrhy, které by vedly ke zlepšení práce kriminální policie, zejména v segmentu právních úprav, organizace popř. řízení útvarů policie a dalších klíčových institucích podílejících se problematikou finančního zpravodajství.

KLÍČOVÁ SLOVA

dokumentace, finanční šetření, finanční zpravodajství, Finanční analytický úřad, majetkový profil, nástroj, policie, výnosy z trestné činnosti.

ANNOTATION

The thesis deals with the issue of financial intelligence, which is a part of financial investigation. In particular, it introduces this issue within the Czech Republic and the European Union. One of the aims of the thesis is to focus on the current development of the issue of searching, documentation and seizure of proceeds of crime. Another objective of the thesis is to examine the methods, forms and means of financial intelligence and financial investigation. The thesis will conclude with partial suggestions that would lead to the improvement of the work of the criminal police, especially in the segment of legal regulations, organization or management of police departments and other key institutions involved in the issue of financial intelligence.

KEYWORDS

documentation, financial investigations, financial intelligence, Financial Analytical Office, asset profile, instrument, police, proceeds of crime.

Obsah

Úvod	7
1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ PROBLEMATIKY FINANČNÍHO ŠETŘENÍ	9
1.1 Metody finančního zpravodajství	12
1.2 Formy finančního zpravodajství	18
1.3 Získání a prvotní prověrka relevantního poznatku	18
1.4 Prověrka poznatku	19
1.5 Rozpracování poznatku	19
1.6 Odborná literatura	20
2 VÝKLAD POJMŮ	22
2.1 Zájmová osoba	22
2.2 Zájmový majetek	22
2.3 Zajištění majetku	22
2.4 Legalizace výnosů z trestné činnosti	23
2.5 Odčerpávání výnosů	24
2.6 Majetkový profil	24
2.7 Policejní orgán	24
2.8 Specializované pracoviště	25
2.9 Finanční analytický úřad	27
2.10 Úřad ARO	29
3 PRÁVNÍ ÚPRAVA	31
3.1 Interní akt řízení	32
3.2 Česká právní úprava	34
3.3 Mezinárodní právní úprava	41
4 ANALÝZA STAVU A VÝVOJE OPERATIVNÍ SITUACE	43
4.1 Analýza dat Policie ČR	43
4.1.1 Analýza dat – celková data	43
4.1.2 Analýza dat – Policejní prezidium	50
4.1.3 Analýza dat – vybraný územní odbor Policie ČR	53
4.2 Analýza dat FAÚ	57
4.3 Vývoj operativní situace	60

5	PŘÍPADOVÉ STUDIE	63
5.1	Kauza kvízomaty	64
5.2	Kauza kvízové hry a slevostroje	69
6	OPATŘENÍ	78
6.1	Začlenění institutu finančního šetření do trestně právních norem	78
6.2	Rozpracování třetích osob v rámci finančního zpravodajství	79
	ZÁVĚR	84
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	87
	PŘÍLOHY	93

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá problematikou finančního zpravodajství v souvislosti s finančním šetřením.

Diplomová práce je rozdělena do šesti částí. V úvodní části je práce zaměřena na teoretické rozpracování problematiky vyhledávání, dokumentaci a zajišťování výnosů z trestné činnosti v rámci finančního zpravodajství a finančního šetření jako celku. V této úvodní části jsou zpracovány jak metody, formy finančního zpravodajství, tak i získání a prvotní prověrka relevantního poznatku, prověrka a rozpracování poznatku. Dále je zpracována odborná literatura k dané problematice.

V další části diplomové práce je zpracována právní úprava problematiky finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství, jak v české právní úpravě, tak i v mezinárodní právní úpravě.

Třetí část diplomové práce je zaměřená na výklad pojmů zadaného tématu. Podrobně jsou vysvětleny pojmy, jako je zájmová osoba, zájmový majetek, zajištění majetku, legalizace výnosů z trestné činnosti, odčerpávání výnosů, majetkový profil, policejní orgán a tak dále.

Ve čtvrté části diplomové práce je rozpracována analýza stavu a vývoje operativní situace v rámci finančního šetření. Dále je podrobně zpracována analýza zajištěných dat v problematice finančního šetření od Policie České republiky a Finančního analytického úřadu.

Pátá část diplomové práce se zabývá případovými studii dvou konkrétních případů, které vyšetřovala Policie ČR v souvislosti se zajištěním majetku souvisejícím s provedeným komplexním finančním šetřením.

Šestá část diplomové práce obsahuje jistá dílčí opatření, která by v budoucnu mohla vést ke zlepšení práce nejen kriminální policie, ale i jiných institucí, které jsou zainteresovány v problematice finančního zpravodajství, potažmo finančního šetření.

Závěrečná část diplomové shrnuje veškeré zjištěné informace týkající se finančního šetření.

Cílem diplomové práce je teoretické vymezení problematiky finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství, právní úprava, základní výklad pojmů v dané problematice. Dalším cílem je analýza dat jak současného, tak minulého stavu, operativní situace finančního šetření v České republice. Dalším cílem jsou možná opatření, která by vedla ke zlepšení práce policejního orgánu při zpracovávání finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství.

V diplomové práci byly použity různé metody a nástroje, jako je explanace, pozorování, komparace, vědecký popis, měření, analýza statistických dat a tak dále.

Důvody volby tématu finančního zpravodajství byly takové, že autor ve své dlouholeté policejní praxi v několika kauzách trestního řízení zpracovával komplexní finanční šetření, které následně vedlo k zajištění částí majetku obviněných posléze obžalovaných osob, které páchaly trestnou činnost hospodářského charakteru.

1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ PROBLEMATIKY FINANČNÍHO ŠETŘENÍ

„Pojem finanční šetření není v českém trestním právu obsažen, a proto jeho provedení není pro orgány činné v trestním řízení závazné.“¹ To se týká také o pojmu finančního zpravodajství. S těmito pojmy se lze však setkat v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění (dále jen „ZPPP č. 174/2011“). V ZPPP č. 174/2011 v článku 2 písm. e), kde je tento pojem popsán takto:

„finanční šetření je proces vyhledávání, dokumentace a zajišťování výnosů z trestné činnosti nebo zajišťování náhradní hodnoty a vyhotovení majetkového profilu pro účely zajištění výkonu trestu či ochranného opatření nebo zajištění nároku poškozeného v trestním řízení, a následující úkoly spojené se správou takto zajištěného majetku.“²

Finanční šetření sestává z několika etap, které se dají rozdělit následovně. První etapa probíhá před zahájením úkonů trestního řízení. To znamená, že policejní orgán postupuje podle ustanovení § 158 odst. 1 o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“) – *„policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti. Policejní orgán informuje státního zástupce o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, u něhož by Úřad evropského veřejného žalobce mohl vykonat svou pravomoc v souladu s čl. 22 a čl. 25 odst. 2 a 3 nařízení Rady (EU) 2017/1939. Pověřené orgány Vězeňské služby České republiky neprodleně informují Generální inspekci bezpečnostních sborů, jakmile zahájí takové šetření.“³* O této etapě finančního šetření lze konstatovat, že se jedná

¹ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 15 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění.

³ § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

o tzv. finanční zpravodajství. Znamená to, že tato etapa začíná v době, kdy bylo podáno na Policii České republiky (dále jen „Policie ČR“), popř. státnímu zastupitelství, nebo jinému policejnímu orgánu podle trestního řádu, oznámení pro podezření z nějakého majetkového prospěchu jak fyzické, tak právnické osoby, které by mohlo být eventuálně výnosem z trestné činnosti. Oznámení podané na základě ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu – *„státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin“*.⁴ V dalších možných případech Policie ČR popř. jiný policejní orgán sám svou operativní činností zjistí takovéto informace, že by došlo k nějakému majetkovému prospěchu nebo k výnosu z trestné činnosti. Úkony v této etapě finančního šetření musí být prováděny utajeným způsobem.

Další etapa finančního šetření pokračuje po zahájení úkonů trestního řízení, kdy policejní orgán postupuje podle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu – *„o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu.“*⁵

Poslední etapa finančního šetření je taková, kdy policejní orgán postupuje po zahájení trestního stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu – *„nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti*

⁴ § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁵ § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod k postupu podle § 159a odst. 2 a 3, § 159b odst. 1, 3 a 4 nebo § 159c odst. 1. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalovaného v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, které odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání.“⁶

Finanční šetření má samozřejmě další rozdělení podle různých hledisek. Podle ZPPP č. 174/2011 se finanční šetření „dle rozsahu a způsobu provedení rozděluje na:

- a) zkrácené finanční šetření, které je zaměřeno na vyhledání, dokumentaci a zajišťování výnosů z trestné činnosti, důkazů k trestní věci a případného zpracování částečného majetkového profilu prověřovaných osob,*
- b) komplexní finanční šetření, které zahrnuje vyhledání, dokumentaci a zajišťování výnosů z trestné činnosti, zpracování analýz a podrobného majetkového profilu prověřovaných osob a zajištění důkazů k trestní věci.“⁷*

Zkrácené finanční šetření se provádí podle ZPPP č. 174/2011 zejména:

- „a) pokud se dosavadním šetřením v trestní věci, kde byla způsobena majetková újma, či byl získán majetkový prospěch, nepodařilo zajistit výnos z trestné činnosti nebo jeho náhradní hodnotu, nebo je zde předpoklad, že pachatel bude mařit a ztěžovat uspokojení nároku poškozeného v trestním řízení,*
- b) pokud nebylo nebo nemohlo být provedeno komplexní finanční šetření v průběhu vedení trestního řízení a v době, kdy by mohlo být provedeno,*

⁶ § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení

by bránilo dalšímu postupu ve věci (např. ukončení trestního spisu s návrhem na podání obžaloby),

c) pokud by provedení komplexního finančního šetření bylo vzhledem k povaze trestního řízení neefektivní (např. u trestních věcí, kde byla způsobena škoda nikoli malá či byl získán pachatelem nebo jinou osobou nikoli malý majetkový prospěch).“⁸

Komplexní finanční šetření se provádí za podmínek, kdy je způsobena značná škoda nebo byl získán značný majetkový prospěch. „Komplexní finanční šetření je prováděno zejména

a) v trestních věcech, kde byla způsobena značná škoda, či byl získán značný majetkový prospěch a dosavadním šetřením se nepodařilo zjistit a zajistit výnos z trestné činnosti nebo jeho náhradní hodnotu nebo je zde předpoklad, že pachatel bude mařit a ztěžovat uspokojení nároku poškozeného v trestním řízení,

b) při prověřování a vyšetřování korupčních trestných činů,

c) v případě trestního řízení vedeného pro podezření ze spáchání trestného činu financování terorismu nebo trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti.“⁹

1.1 Metody finančního zpravodajství

„Finanční zpravodajství představuje souhrn metod využívaných v etapě před zahájením úkonů trestního řízení. Protože ještě nejsou zahájeny úkony trestního řízení, musí policejní orgán provádějící finanční šetření postupovat podle jiných právních předpisů, než je trestní řád.“¹⁰ Jiným právním předpisem se rozumí zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Zejména o následující ustanovení paragrafů tohoto zákona, které jsou uvedeny v Hlavě X (Práce s informacemi). Jedná se o § 69, ve kterém je uvedeno:

„1) Policista před zahájením úkonů trestního řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků

⁸ Čl. 4 ZPPP č. 174/2011 ze dne 12. září 2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění

⁹ Tamtéž.

¹⁰ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 22 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. V rámci činnosti podle věty první je povinen předcházet trestné činnosti.

2) Policista při výkonu činností podle odstavce 1 postupuje podle tohoto zákona, za využití oprávnění a prostředků v něm uvedených.“¹¹

Dále pak § 70, který uvádí:

1) Zájmovým prostředím se pro účely tohoto zákona rozumí prostředí, v němž lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům.

2) Získávání poznatků ze zájmového prostředí je činnost policisty, který aktivně vyhledává, dokumentuje a vyhodnocuje poznatky o zájmovém prostředí a osobách v něm se pohybujících. V rámci této činnosti je policista oprávněn zastírat svoji příslušnost k policii a skutečný účel své činnosti a využívat podpůrné operativně pátrací prostředky.“¹²

Ještě další ustanovení § 71, ve kterém je uvedeno:

„Útvar policie, jehož úkolem je boj s terorismem, může za účelem předcházení a odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu v nezbytném rozsahu žádat od

a) právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací poskytnutí provozních a lokalizačních údajů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; informace se poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem,

b) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku,

¹¹ § 69 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹² § 70 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

c) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních služeb.“¹³

Následuje ustanovení § 71a ve kterém se uvádí následující:

„Specializovaný útvar policie určený policejním prezidentem může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti korupci, terorismu, organizovanému zločinu, daňové, finanční a závažné hospodářské kriminalitě a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.“¹⁴

Policejní orgán v etapě finančního zpravodajství dále využívá tzv. podpůrné operativně pátrací prostředky podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Operativně pátracími prostředky jsou podle tohoto zákona informátor – ustanovení § 73:

„1) Informátorem se rozumí fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyražena její spolupráce s policií.

2) Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu.“¹⁵

Dále pak ustanovení § 74 – krycí prostředky:

„Krycím prostředkem se rozumí věc včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyražení její činnosti nebo k zastírání činnosti policie.“¹⁶

Policejní orgán využívá podle ustanovení § 75 – krycí doklad:

„1) Krycím dokladem se pro účely tohoto zákona rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyražení činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání policejní činnosti anebo k jiným podobným účelům.

¹³ § 71 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 71a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 73 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 74 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

2) Krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu, inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad osoby žijící nebo zemřelé.

3) Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, mohou policie nebo ministerstvo v nezbytné míře zajistit v informačních systémech vedených podle jiných právních předpisů vložení, změnu nebo vymazání potřebných údajů a v odůvodněných případech blokování těchto údajů. Tyto údaje se zvlášť neoznačují a vedou se společně s ostatními osobními údaji, pokud policie nebo ministerstvo nestanoví jinak. Orgány veřejné správy na žádost policie nebo ministerstva vydají krycí doklad a v souvislosti s jeho opatřováním, používáním a ukončením používání provedou potřebné opatření. Při tom postupují tak, aby nedošlo k vyzrazení činnosti policie nebo ministerstva.

(4) Krycí doklad opatřuje nebo vydává policie nebo ministerstvo se souhlasem ministra. Ministerstvo vede evidenci krycích dokladů.¹⁷

Lze také využít ustanovení § 76 – zabezpečovací technika:

„Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.“¹⁸

Podle ustanovení § 77 lze využít – zvláštní finanční prostředky:

„1) Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti se získáváním poznatků o trestné činnosti, používáním podpůrných operativně pátracích prostředků, používáním operativně pátracích prostředků podle trestního řádu a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

¹⁷ § 75 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ § 76 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

2) Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen s nimi nakládat hospodárně a v souladu s účelem, na který byly poskytnuty.“¹⁹

Finanční šetření je dále upraveno interním aktem řízení, a to již zmíněným ZPPP č. 174/2011, kde v čl. 5 je uveden postup, taktika a zásady při provádění finančního šetření:

„1) Finanční šetření se dělí na

a) přípravnou fázi, která se skládá zpravidla

1. z vymezení okruhu prošetřovaných osob, zajištění základních informací dostupných z trestního spisu, informačních systémů policie a veřejně dostupných informací, a provedení prvotních vztahových analýz (např. za využití systému MagnusWeb, BizGuard),

2. z provedení administrativního šetření k prošetřovaným osobám v rámci finančního šetření, což zejména obsahuje

2.1. žádosti o informace podle § 8 odst. 1 trestního řádu nebo žádosti o informace podle § 18 a 66 zákona č. 273/2008 Sb. k právnickým či fyzickým osobám (pojišťovny, společnosti s devizovými licencemi, společnosti nabízející úložné prostory, registry lodí, letadel a dalšího hmotného majetku, leasingové asociace, katastrální úřad atd.),

2.2. žádosti o informace podle § 8 odst. 2 trestního řádu k zjištění informací podléhajícím bankovnímu tajemství u bank, družstevních záložen, centrálního depozitáře cenných papírů, investičních společností, finančních úřadů,

2.3. žádosti o informace od správce daně podle právního předpisu, interního aktu řízení a dohod,

2.4. žádosti o informace u dalších právnických nebo fyzických osob,

3. z operativního šetření k prověřovaným osobám, za využití podpůrných operativně pátracích prostředků a následného případného využití operativně pátracích prostředků nebo dalších procesních úkonů podle trestního řádu, např. odposlechy a zadržení zásilky,

¹⁹ § 77 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

4. ze získávání informací v průběhu prověřování nebo vyšetřování zejména v rámci prováděných výsledků (kladení otázek zaměřených na vyhledání a zajištění výnosů z trestné činnosti), domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor a vyžádaného prohlášení o majetku osoby podle § 7a trestního řádu,

5. z analýzy získaných informací z předchozích částí přípravné fáze, provedení vztahových, časových nebo jiných analýz, které jsou zpravidla prováděny v součinnosti s analytiky (za použití systému Analyst's Notebook),

b) zajišťovací fázi vyhledaného majetku pocházejícího z trestné činnosti, případně náhradní hodnoty za tento majetek nebo zajištění majetku v rámci uspokojení poškozeného v trestním řízení,

c) závěrečnou fázi, která obsahuje popis všech dosud zjištěných informací a provedených úkonů v rámci finančního šetření, které se uvádějí do závěrečné zprávy; závěrečná zpráva se skládá

1. z úvodu, který zpravidla popisuje skutek, jednání pachatelů, co předcházelo provedení finančního šetření, jakým způsobem bylo provedeno finanční šetření,

2. z majetkového profilu prověřovaných osob, který obsahuje informace z bank, pojišťoven, penzijních fondů, informace o movitém a nemovitém majetku, jiných majetkových hodnotách atd.; součástí majetkového profilu mohou být vztahové analýzy,

3. ze závěrečné části, která obsahuje informace o provedených úkonech, zejména výčet použitých zajištění, dalších rozhodnutí o zajištěných věcech, způsobu jak bylo se zajištěným majetkem naloženo, kdo jej v době vyhotovení závěrečné zprávy spravuje, důvod ukončení finančního šetření a jiné důležité informace; vymezuje důkazy, na základě kterých bylo provedeno zajištění a jaká jsou navrhována další opatření (podnět v rámci návrhu na podání obžaloby, aby byly uloženy tresty propadnutí majetku, propadnutí věci, náhradní hodnoty, peněžitý trest).

2) Postup při správě zajištěného majetku je upraven interním aktem řízení.²⁰

²⁰ Čl. 5 ZPPP č. 174/2011 ze dne 12. září 2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení

Finanční šetření, potažmo finanční zpravodajství, jak již bylo v úvodu zmíněno, není upraveno na území České republiky žádnými právními předpisy. V popsanych právních předpisech v této kapitole je možno „*nalézt především úpravu metod a právních institutů, které jsou při finančním zpravodajství používány, a obecnou úpravu možnosti jeho nasazení jako přípravné a předstižné fáze při policejních činnostech na úseku odhalování, dokumentace a zajišťování výnosů z trestné činnosti před samotným zahájením trestního řízení.*“²¹

1.2 Formy finančního zpravodajství

Formy finančního zpravodajství jsou elementární postupy orgánů činných v trestním řízení v oblasti činnosti. Jsou to všeobecné metody operativně pátrací činnosti policie.

„Jedná se zejména o:

- *získání a prvotní prověrka relevantního poznatku,*
- *prověrka poznatku,*
- *rozpracování poznatku.*“²²

1.3 Získání a prvotní prověrka relevantního poznatku

„*Finanční zpravodajství je prováděno jako neustálý sběr informací zpravodajského charakteru cílený do zájmového prostředí, ve kterém dochází k vytváření, zakrývání a následné legalizaci výnosů z trestné činnosti. V rámci získání poznatku je nutno provést jeho základní prověrku.*“²³

Jak se získávají relevantní informace, jaké jsou jejich zdroje, co je zájmové prostředí v souvislosti s finančním zpravodajstvím?

„*Zdroje informací (zdrojem je osoba nebo věc, od (ze) které je možné získat informace):*

²¹ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 23 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

²² Tamtéž.

²³ Tamtéž.

- *otevřené zdroje - informace jsou získávány z veřejně dostupných zdrojů jak tištěných, tak elektronických (např. sdělovací prostředky, uzávěrky hospodaření právnických osob, internet...)*
- *podněty kontrolních orgánů (finanční analytický útvar MF, výsledky auditů, atd.),*
- *ostatní druhy podnětů (anonymy, poznatky z jiné trestné činnosti, oznámení a podání občanů a institucí),*
- *lidské zdroje - informace jsou získávány a poskytovány osobami (lidskými zdroji), tedy získávány od a prostřednictvím lidských zdrojů (např. poznatky pracovníků samosprávy a veřejné správy, sousedí, spolupracovníci, apod.)*
- *vlastní zdroje – informace jsou získávány přímým pozorováním, od informátora, z vlastní databáze (operativní pátrací činnost),*
- *informace s databází (BizGuard, MagnusWeb, katastr nemovitostí...),*
- *informace ze speciálních zdrojů (policejní informační systémy).“²⁴*

Zájmové prostředí v souvislosti s finančním zpravodajstvím je takové, kde osoby podílející se na páchání trestné činnosti, která může být ve formě obecné kriminality (např. krádeže vloupáním do objektů, motorových vozidel, loupeže apod.) nebo hospodářského charakteru (úvěrové podvody, dotační podvody apod.), záměrně nabývají výnosů z této činnosti nebo tuto činnost zastírají.

1.4 Prověrka poznatku

Cílem prověrky poznatku je, zda informace získané v zájmovém prostředí jsou relevantní či nikoliv. Tedy zda tyto informace potvrzují nebo naopak vyvracejí nějaké podezření z páchané trestné činnosti. Dále jestli tyto získané informace jsou využitelné k další činnosti policejních orgánů, potažmo orgánů činných v trestním řízení.

1.5 Rozpracování poznatku

Rozpracováním poznatku se rozumí činnosti policejních orgánů, zejména jde o dokumentaci veškerých zajištěných relevantních informací získaných

²⁴ ŠUGÁR, Ján a kol. *Certifikovaná metodika finančního šetření pro Policii České republiky*, Praha, Eupress, Vysoká škola finanční a správní, 2015. 21 s. ISBN 978-80-7408-122-4.

ze zájmového prostředí. Tyto informace mohou mít různé formy (např. listinné materiály, věcné materiály apod.). Hlavním cílem rozpracování je zjištění skutečnost, že došlo k možné legalizaci výnosů ze spáchané trestné činnosti. *„Rozpracováním poznatku je vlastně proces směřující k předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, jehož cílem je získání takové míry informací, které je dostačující pro rozhodnutí ve věci – ideálně pro rozhodnutí o zahájení trestního řízení.“*²⁵

1.6 Odborná literatura

Mezi základní odbornou literaturu v problematice finančního šetření potažmo finančního zpravodajství by se daly zařadit publikace, které byly zpracovány v odborných kolektivech, které se danou problematikou zabývají již delší dobu. Jedním z předních publicistů je kolektiv okolo Jána Šugára. Tento kolektiv zpracoval danou problematiku v publikaci s názvem „Finanční šetření v trestním řízení“, které vydala Vysoká škola finanční a správní, z. ú., v edici EUPRESS v roce 2015. Publikace ve své podstatě popisuje problematiku finančního šetření ve sféře trestního řízení jak po teoretické tak i po praktické stránce. *„Publikace není primárně dílem, které by teoreticky rozpracoval problematiku finančního šetření v rámci trestního řízení. Autoři se snažili ukázat, že když procesní úkony finančního šetření odpovídají procesům trestního řízení, tak se podaří nejen vyhledat a zajistit výnosy z trestné činnosti, ale i vyhledat a zadokumentovat skutečnosti, které lze využít jako důkaz při prokazování trestné činnosti pachatelů.“*²⁶

Jako další publikaci tohoto autorského kolektivu lze uvést knihu s názvem „Certifikovaná metodika finančního šetření pro policii České republiky“, vydavatel: Vysoká škola finanční a správní, z. ú. v edici EUPRESS v roce 2015. Publikace, jak již její název předurčuje, se zabývá metodikou finančního šetření opět jak po teoretické stránce, tak i po praktické stránce. Publikace obsahuje i modelové příklady postupu finančního šetření v rámci trestního řízení.

²⁵ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 24 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

²⁶ Tamtéž.

Mezi starší publikace dané problematiky patří kniha s názvem „VÝNOSY Z TRESTNÉ ČINNOSTI“, kterou vytvořili autoři Ing. Vratislav Dvořák, Ph.D., Dr. Ján Šugár, CSc., Mgr. Pavel Málek, Mgr. Petr Horáček v roce 2010, vydala: Scienta, spol. s.r.o. Kniha obsahuje poznatky problematiky výnosů z trestné činnosti.

Z novějších publikací je třeba zmínit knihu s názvem „ZAJIŠTĚNÍ NÁSTROJŮ TRESTNÉ ČINNOSTI A VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI A NÁHRADNÍ HODNOTY“ autorky JUDr. Petry Vítkové z roku 2019, vydalo: Wolters Kluwer ČR. Publikace obsahuje podrobné zajišťování nástrojů a výnosů z trestné činnosti a zajišťování náhradní hodnoty podle ustanovení § 79a až 79g trestního řádu.

Další novější publikace je od autora Lud'ka Michálka a kolektivu s názvem „Kriminální zpravodajství jako nástroj kontroly trestné činnosti a zajišťování vnitřní bezpečnosti“, vydala Policejní akademie České republiky v Praze v roce 2020. Publikace se zabývá problematikou kriminálního zpravodajství.

2 VÝKLAD POJMŮ

Mezi základní pojmy finančního zpravodajství, potažmo finančního šetření, může patřit zájmová osoba, zájmový majetek, zajištění majetku, legalizace výnosů z trestné činnosti, odčerpávání výnosů, majetkový profil. Dále pak instituce jako je policejní orgán, specializované pracoviště, Finanční analytický úřad, úřad ARO.

2.1 Zájmová osoba

V rámci finančního šetření potažmo finančního zpravodajství zmíněný policejní orgán vede šetření proti zájmové osobě nebo osobám. Podle Šugára *„zájmovou osobou rozumíme fyzickou nebo právnickou osobu, která je podezřelá, že trestnou činností získala nebo mohla získat majetkový prospěch (výnos z trestné činnosti), a to buď pro sebe, nebo jiného, případně způsobila majetkovou újmu osobám poškozených touto trestnou činností. K zájmovým osobám lze zařadit i osoby, které získají majetkový prospěch trestnou činností jiného.“*²⁷

2.2 Zájmový majetek

*„Zájmový majetek je takový majetek, na který lze aplikovat trestněprávní procesní postupy. Jedná se o ocenitelnou věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, případně další věci a jiné majetkové hodnoty nabyté za tuto věc (jinou majetkovou hodnotu) nebo z které lze uhradit škodu způsobenou trestným činem.“*²⁸ Jedná se o majetek, jehož definici lze nalézt v § 495 zákona č. 89/2012 Sb., občanský soudní řád. Takovýto majetek může být jak osoby fyzické, tak právnické, dále osoby podnikající nebo nepodnikající.

2.3 Zajištění majetku

Zajištění majetku je upraveno v zákoně č. 279/2003 Sb. o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů. *„Tento zákon*

²⁷ ŠUGÁR, Ján a kol. *Certifikovaná metodika finančního šetření pro Policii České republiky*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 7 s. ISBN 978-80-7408-125-5.

²⁸ Tamtéž.

stanoví postup při výkonu rozhodnutí o zajištění majetku nebo jeho určené části pro účely výkonu trestu, výkonu ochranného opatření zabránění části majetku nebo uspokojení nároku poškozeného v trestním řízení a při správě takového majetku, jakož i při správě věcí a náhradních hodnot vydaných, odňatých nebo jinak zajištěných v trestním řízení.“²⁹ Jedná se o majetek, který je zajištěn v trestním řízení a pro jeho potřeby, které je vedené podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. „Zajištěním majetku v trestním řízení se rozumí dočasné omezení práva pachatele trestného činu nebo další osoby s věcmi nebo jinými majetkovými hodnotami nakládat bez vědomí orgánu činného v trestním řízení.“³⁰

2.4 Legalizace výnosů z trestné činnosti

Výnos z trestné činnosti je definován v § 135b zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Legalizace výnosů z trestné činnosti je pojmově definována v § 3 zákona č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu jako „*legalizace výnosů z trestní činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem; uvedené jednání spočívá zejména*

a) v přeměně nebo převodu majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti, za účelem jeho utajení nebo zastření jeho původu nebo za účelem napomáhání osobě, která se účastní páčání takové činnosti, aby unikla právním důsledkům svého jednání,

b) v utajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, pohybu majetku nebo nakládání s ním nebo změny práv vztahujících se k majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti,

c) v nabytí, držení, použití majetku nebo nakládání s ním s vědomím, že pochází z trestné činnosti, nebo

²⁹ § 1 odst. 1 zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení

³⁰ ŠUGÁR, Ján a kol. *Certifikovaná metodika finančního šetření pro Policii České republiky*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 8 s. ISBN 978-80-7408-125-5.

d) *ve zločinném spolčení osob nebo jiné formě součinnosti za účelem jednání uvedeného pod písmeny a), b) nebo c).*³¹

2.5 Odčerpávání výnosů

Jednou z nejdůležitějších součástí trestního řízení je odčerpávání výnosů pocházející z trestné činnosti. Jednotný postup policejního orgánu s dozorujícím státním zástupcem potažmo soudem, je použití zajišťovacích institutů v rámci trestního řádu jedním z nejsilnějších možných instrumentů.

2.6 Majetkový profil

Policejní orgán v rámci finančního šetření v probíhajícím trestním řízení v části nazývaném prověřování, zpracovává tzv. majetkový profil u osoby (fyzická či právnická osoba), tzn. celkový přehled majetku či pohybu majetku osoby. Podle ZPPP č. 174/2001 se majetkový profil rozděluje na částečný a podrobný – čl. 2:

„a) částečným majetkovým profilem

přehled o majetkových hodnotách (hmotných i nehmotných) subjektu, u něhož je prováděno v nezbytně nutném rozsahu finanční šetření,

b) podrobným majetkovým profilem

*celkový přehled a pohyb majetkových hodnot (hmotných i nehmotných) subjektu, u něhož je prováděno finanční šetření v určitém časovém období,*³²

2.7 Policejní orgán

Finanční šetření v současné době v rámci trestního řízení i před zahájením trestního řízení v České republice provádí výlučně policejní orgán na základě již zmiňovaného ZPPP č. 174/2001. Definice policejního orgánu je vymezena v ustanovení § 12 odst. 2 trestního řádu. „*Policejními orgány jsou:*

³¹ § 3 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

³² Čl. 2 ZPPP č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění.

- 1) útvary Policie České republiky,
- 2) Generální inspekce bezpečnostních sborů resp. pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- 3) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky,
- 4) pověřené celní orgány,
- 5) pověřené orgány Vojenské policie,
- 6) pověřené orgány Bezpečnostní informační služby,
- 7) pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace,
- 8) pověřené orgány Vojenského zpravodajství.“³³

2.8 Specializované pracoviště

Podle ZPPP č. 174/2011 čl. 9 specializované pracoviště zejména:

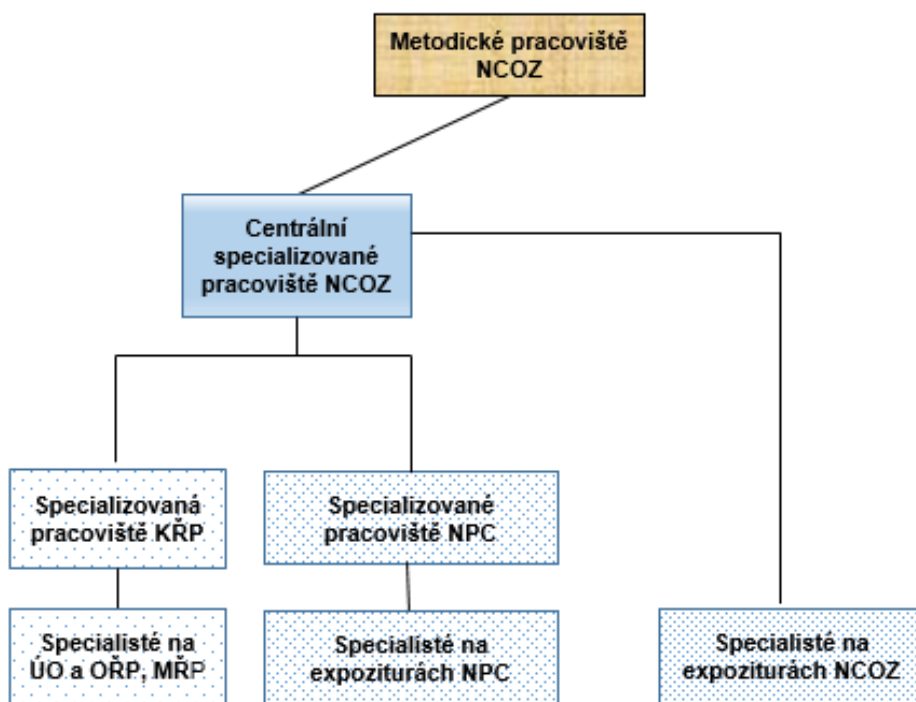
- „a) provádí finanční šetření u věcně příslušných trestních věcí, přičemž spolupracuje se specialisty zařazenými v jeho působnosti,*
- b) provádí operativně pátrací činnost, odhalování, prověřování, vyšetřování a dokumentaci trestné činnosti související s legalizací výnosů z trestné činnosti náležející do jeho působnosti a příslušnosti,*
- c) zabezpečuje spolupráci při vyhledávání a dokumentaci majetku podezřelých osob a výnosů ze závažné trestné činnosti, u které horní hranice trestní sazby pro odnětí svobody dosahuje nejméně 8 let, a realizuje opatření směřující k jejich zajištění na základě dožádání ze zahraničí v souvislosti s poskytováním mezinárodní právní pomoci,*
- d) v otázkách provádění finančního šetření a odhalování legalizace výnosů z trestné činnosti poskytuje metodickou podporu a pomoc policistům zařazeným v jeho působnosti,*
- e) zajišťuje pravidelná školení specialistů a zpracovatelů v rozsahu své působnosti,*
- f) průběžně sleduje a vyhodnocuje statistiku o zajištěných hodnotách, spolupracuje s metodickým pracovištěm,*

³³ Jelínek, J. a kolektiv: *Trestní právo procesní*. 5. vydání. Praha: Leges, 2018. 226 s. ISBN 978-80-7502-278-3.

g) se podílí na zpracování návrhů interních aktů řízení a v rámci připomínkových řízení i právních předpisů v oblasti provádění finančního šetření a legalizace výnosů z trestné činnosti,

h) plní další úkoly podle čl. 8 odst. 1 až 7.³⁴

Hlavním gestorem k provádění finančního šetření v rámci Policie ČR je Národní centrála organizovaného zločinu (dále jen „NCOZ“) Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“), kde se nachází metodické pracoviště. Následují specializovaná pracoviště NZOC SKPV³⁵, dále pak Národního protidrogová centrála (dále jen „NPC“) SKPV. Následují specializované pracoviště založená při Krajských ředitelstvích policie (dále jen „KŘP“) a dále specialisté na územních odborech (dále jen „ÚO“), obvodních a městských ředitelstvích policie ČR (dále jen „OŘP“, „MŘP“). Podrobný přehledný popis hierarchie těchto specializovaných pracovišť je zobrazen na obrázku č. 1.

Obrázek 1: Hierarchie specializovaných pracovišť Policie ČR³⁶

³⁴ Čl. 9 ZPPP č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění.

³⁵ Centrální pracoviště – odbor výnosů a praní peněz

³⁶ Zdroj: Policie ČR

2.9 Finanční analytický úřad

Finanční analytický úřad (dále jen „FAÚ“) v minulosti pod názvem Finančně analytický útvar byl založen v roce 1996 Ministerstvem financí České republiky (dále jen „MF ČR“). Jedná se o organizační složku státu a v současné době jako správní úřad je podřízen MF ČR. FAÚ je zpravodajskou jednotkou. „FAÚ je po celou dobu své existence hlavním gestorem opatření zaměřených na prevenci a boj proti praní peněz, financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení v České republice. Činnost a pravomoc FAÚ je vymezena zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (AML zákon) a zákonem č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů.“³⁷

FAÚ na základě uzavřené dohody z roku 2017 s Policií ČR podle ustanovení §§ 14 a 78 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, a v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, poskytuje informace a podává trestní oznámení prostřednictvím šifrovaného spojení aplikace s názvem MoneyWeb nebo v listinné podobě. Oznámení přijímá Policie ČR, konkrétně odbor hospodářské kriminality při Policejním prezidiu České republiky, úřadu služby kriminální policie a vyšetřování.

Mezi hlavní úkoly FAÚ patří:

- „příjem a analýza oznámení o podezřelých obchodech od povinných osob a dalších podnětů,
- kontrolní činnost a vedení řízení o přestupcích,
- právní agenda spojená s přípravou předpisů v oblasti AML/CFT a mezinárodních sankcí a s vedením správních řízení,

³⁷ FAÚ – O úřadu. www.financnianalytickyyurad.cz [online]. [cit. 10. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyyurad.cz/o-uradu>

- *vnitrostátní koordinace při provádění mezinárodních sankcí.*³⁸

Další činnosti FAÚ:

- *„Provádí sběr a analýzu údajů o podezřelých obchodech a provádí další úkony, které z analýzy vyplývají.*
- *Zajišťuje výkon koncepční činnosti v oblasti své působnosti, zpracovává komplexní návrhy na rozvoj a dotváření systému opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a pro oblast uplatňování mezinárodních sankcí v celostátním i mezinárodním kontextu.*
- *Zpracovává v oblasti své působnosti návrhy zákonů a prováděcích předpisů, včetně jejich harmonizace s právními předpisy Evropské unie (EU) a přípravy pozic České republiky k návrhům nových předpisů a dalších dokumentů EU.*
- *Podílí se na tvorbě právních předpisů EU.*
- *Spolupracuje v oblasti své působnosti s mezinárodními organizacemi, s orgány se stejnou věcnou působností jiných států, s ústředními správními úřady a s právníckými osobami.*
- *Vydává v rozsahu své působnosti rozhodnutí ve správním řízení podle zvláštních právních předpisů a zastupuje úřad v soudním řízení správním.*
- *Zajišťuje a vykonává školení v oblasti své působnosti.*³⁹

Organizační struktura FAÚ (viz obrázek č. 2). „Systém řízení FAÚ je tedy třístupňový, neboli vedoucí oddělení, ředitel odboru nebo vedoucí samostatného oddělení a ředitel FAÚ - vedoucí služebního úřadu. Tento způsob řízení se plně osvědčil a odpovídá aktuálním potřebám tzv. krátkého řízení, za současné aplikace jednoduchého procesu schvalování v rámci vykonávaných agend. Každé služební, ale také pracovní místo, má své opodstatnění a společně vytváří synergický efekt v podobě vysoce odborných kvalifikovaných výstupů. Je na místě uvést, že nejsou vytvářena nadbytečná administrativní místa

³⁸ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Finanční analytický úřad* [online]. c2022 [citováno 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Finan%C4%8Dn%C3%AD_analytick%C3%BD_%C3%BA%C5%99ad&oldid=21430636

³⁹ FAÚ – O úřadu. [online]. [cit. 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyurad.cz/o-uradu>

```
graph TD; RD[ŘEDITEL FAÚ] --> OA[ODBOR ANALYTICKÝ]; RD --> KS[KANCELÁŘ ŘEDITELE samostatné oddělení]; RD --> OP[ODBOR PRÁVNÍ]; OA --> AI[ANALÝZA I oddělení]; OA --> AII[ANALÝZA II oddělení]; OP --> MP[MEZINÁRODNÍ A PRÁVNÍ oddělení]; OP --> K[KONTROLNÍ oddělení];
```

The organizational chart of FAÚ is structured as follows:

- ŘEDITEL FAÚ** (Director of FAÚ) is the top-level position.
- Reporting directly to the Director are three main units:
 - ODBOR ANALYTICKÝ** (Analytical Department), which includes:
 - ANALÝZA I oddělení (Analytical Department I)
 - ANALÝZA II oddělení (Analytical Department II)
 - KANCELÁŘ ŘEDITELE samostatné oddělení** (Director's Office, independent department)
 - ODBOR PRÁVNÍ** (Legal Department), which includes:
 - MEZINÁRODNÍ A PRÁVNÍ oddělení (International and Legal Department)
 - KONTROLNÍ oddělení (Control Department)

2.10 Úřad ARO

⁴⁰ FAÚ – VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021. [online]. [cit. 26. 12. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyyurad.cz/files/vyrocni-zprava-financniho-analytickeho-uradu-za-rok-2021.pdf>

29

vysledování a identifikaci výnosů z trestné činnosti, jež se mohou stát předmětem příkazu ke zmrazení nebo zajištění nebo ke konfiskaci vydaného v průběhu trestního nebo občanskoprávního řízení.

Země EU mají na svém území zřídit alespoň jeden (maximálně dva) úřady ARO. Úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti jsou povinny provádět mezi sebou výměnu informací bez ohledu na své právní postavení (donucovací, justiční nebo správní orgán).

Úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti nebo jiný orgán země EU s podobnými povinnostmi může požádat ARO jiné země EU o informace v rámci trestního nebo občanskoprávního vyšetřování. Žádost by měla zahrnovat údaje o:

- *předmětu a důvodu žádosti,*
- *povaze řízení,*
- *majetku, o který se úřad zajímá nebo který sleduje, nebo o fyzických nebo právnických osobách (lidech nebo společnostech), jejichž účast lze v dané věci předpokládat.*⁴²

V České republice v rámci své působnosti plní úkoly úřadu ARO vysoce specializovaný policejní útvar s názvem NCOZ SKPV.

⁴² Spolupráce mezi zeměmi EU při vyhledávání majetku z trestné činnosti. [online]. [cit. 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l14156&from=CS>

3 PRÁVNÍ ÚPRAVA

Právní úprava finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství, není v České republice, jak již bylo předestřeno, právně upravena. Institut finančního šetření a finančního zpravodajství je upraven v ZPPP č. 174/2011. Pokyn upravuje provádění finančního šetření a zajišťování výnosů z trestné činnosti v trestním řízení a s tím souvisejících vybraných úkonů a organizačních opatření při vyhledávání, prověřování a vyšetřování trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti a legalizace výnosů z trestné činnosti.

Podporu finančního šetření je třeba spatřovat v několika zákonech:

- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“),
- Zákon č. 418/2011 Sb., o trestněprávní odpovědnosti právnických osob,
- Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,
- Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení („zákon o správě zajištěných věcí“),
- Zákon č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení („zákon o fondu pro oběti“),
- Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákona - „Anti Money Laundering“),
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích,
- Zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí,
- Zákon č. 300/2016 Sb. o centrální evidenci účtů,
- Zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů.

Dále existují v oblasti finančního šetření vyhlášky např. Vyhláška č. 235 ze dne 11. června 2021, kterou se mění vyhláška č. 67/2018 Sb., o některých

požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

3.1 Interní akt řízení

Elementárním interním aktem řízení v problematice finančního šetření je ZPPP č. 174/2001, který obsahuje 16 článků (dále jen „Čl.“). Čl. 2 podrobně popisuje základní výklad pojmů:

„a) částečným majetkovým profilem přehled o majetkových hodnotách (hmotných i nehmotných) subjektu, u něhož je prováděno v nezbytně nutném rozsahu finanční šetření,

b) podrobným majetkovým profilem celkový přehled a pohyb majetkových hodnot (hmotných i nehmotných) subjektu, u něhož je prováděno finanční šetření v určitém časovém období,

c) výnosem z trestné činnosti jakákoliv ekonomická výhoda z jednání, které vykazuje znaky trestného činu,

d) majetkovým prospěchem objektivní přírůstek na majetku pachatele nebo jiné osoby, nebo nenastane-li na tomto majetku úbytek, k němuž by při dodržování zákona mělo dojít,

e) finančním šetřením proces vyhledávání, dokumentace a zajišťování výnosů z trestné činnosti nebo zajišťování náhradní hodnoty a vyhotovení majetkového profilu pro účely zajištění výkonu trestu či ochranného opatření nebo zajištění nároku poškozeného v trestním řízení, a následující úkoly spojené se správou takto zajištěného majetku),

f) specializovaným pracovištěm

1. pracoviště, v němž jsou zařazeni příslušníci Policie České republiky (dále jen „policie“) služby kriminální policie a vyšetřování krajských ředitelství policie, zejména odbory hospodářské kriminality, určené interním aktem řízení ředitele krajského ředitelství policie, 2. pracoviště, v němž jsou zařazeni příslušníci policie (dále jen „policista“) Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování určené interním aktem řízení ředitele Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování; působnost specializovaného

pracoviště podle bodu 1 se vztahuje na příslušné krajské ředitelství policie a všechny útvary zřízené v jeho rámci a působnost specializovaného pracoviště podle bodu 2 se vztahuje na Národní protidrogovou centrálu služby kriminální policie a vyšetřování,

g) specialistou

policista zařazený

1. ve specializovaném pracovišti,

2. v organizačních článcích Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování a Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování, pokud již není zařazen ve specializovaném pracovišti,

3. v organizačním článku služby kriminální policie a vyšetřování územního odboru krajského ředitelství policie a

4. v organizačním článku služby kriminální policie a vyšetřování útvaru zřízeného v rámci krajského ředitelství policie, který byl určen k provádění finančního šetření a vyhledávání a vyšetřování trestné činnosti legalizace výnosů z trestné činnosti,

i) metodickým pracovištěm

odbor mezinárodní spolupráce a metodiky Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování,

j) Úřad ARO

Úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, kterým je Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování.⁴³

V dalších článcích Pokynu jsou uvedeny postupy k FŠ:

- Čl. 3 – Provádění finančního šetření,
- Čl. 4 – Finanční šetření,
- Čl. 5 – Postup, taktika a zásady při provádění finančního šetření,
- Čl. 5a – Získávání informací k majetku ze zahraničí,

⁴³ Čl. 2 ZPPP č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění.

- Čl. 6 – Legalizace výnosů z trestné činnosti,
- Čl. 7 – Zpracovatel,
- Čl. 8 – Specialista
- Čl. 9 – Specializované pracoviště,
- Čl. 10 – Centrální specializované pracoviště,
- Čl. 11 – Metodické pracoviště,
- Čl. 12 – Vedoucí specializovaného pracoviště a vedoucí centrálního specializovaného pracoviště,
- Čl. 13 - Vedoucí policisté na úseku trestního řízení,
- Čl. 14 – Společná ustanovení,
- Čl. 15 – Přejídná ustanovení,
- Čl. 16 – Účinnost.

3.2 Česká právní úprava

V zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník se v některých ustanoveních paragrafů definují pojmy, které souvisí s finančním šetřením. Například v ustanovení § 134 trestního zákoníku je definována věc. *„Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevylývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.“*⁴⁴ V dalším ustanovení § 135a trestního zákoníku je definován nástroj trestné činnosti. *„Nástrojem trestné činnosti se rozumí věc, která byla určena nebo užita ke spáchání trestného činu, včetně plodů a užitek.“*⁴⁵

V následujícím ustanovení § 135b trestního zákoníku je definován ve třech odstavcích výnos z trestné činnosti.

„1) Výnosem z trestné činnosti se rozumí jakákoli ekonomická výhoda pocházející z trestného činu.

2) Bezprostředním výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, včetně plodů a užitek.

⁴⁴ § 134 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 135a zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

3) *Zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, včetně plodů a užitků,*

a) která byla, byť jen zčásti, nabyta za věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti,

b) ve kterou byla věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti, byť jen zčásti, přeměněna, nebo

c) k jejímuž zhodnocení došlo, byť jen zčásti, prostřednictvím věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti.“⁴⁶

Odčerpávání majetku v trestním řízení jako institut finančního šetření je zakotven v ustanovení § 66 trestního zákoníku propadnutí majetku.

„1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvlášť závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

4) Výrokem o propadnutí majetku zaniká společné jmění manželů.

5) Propadlý majetek připadá státu.“⁴⁷

Dále pak institut odčerpávání majetku v trestním řízení je uveden v dalších ustanovení paragrafů trestního zákoníku jako je § 67 peněžitý trest, § 70 propadnutí věci, § 71 propadnutí náhradní hodnoty, § 101 zabránění věci,

⁴⁶ § 135b zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ § 66 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

§ 102 zabrání náhradní hodnoty, § 102a zabrání části majetku, § 103 zabrání spisu a zařízení.

Zákon č. 141/1961 Sb. trestní řád umožňuje orgánům činným v trestním řízení využít institutu tzv. zajišťování majetku v trestním řízení. Jednotlivá ustanovení paragrafů lze rozdělit podle účelu zajištění.

Prvním okruhem je, ustanovení paragrafů zajištění věcí pro důkazní účely. Jedná se ustanovení § 78 trestního řádu povinnost k předložení nebo vydání věci.

„1) Kdo má u sebe věc, která může sloužit pro důkazní účely, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; je-li ji nutno pro účely náležitého zjištění skutečností důležitých pro trestní řízení zajistit, je povinen takovou věc na vyzvání těmto orgánům vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§ 66). Vyzvat k předložení nebo vydání věci je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.

2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na listinu nebo na jiný hmotný nosič obsahující obrazový, zvukový nebo datový záznam, jejichž obsah se týká okolnosti, o které platí zákaz výslechu, ledaže došlo k zproštění povinnosti zachovat věc v tajnosti nebo k zproštění povinnosti mlčenlivosti.

3) Nikoho nelze nutit, aby předložil nebo vydal věc, jež v době, kdy je požádáno o její předložení nebo vydání, může sloužit jako důkaz proti němu nebo proti jeho osobě blízké; tím nejsou dotčena ustanovení o odnětí věci, domovní prohlídce, prohlídce jiných prostor a pozemků a osobní prohlídce.

4) Je-li to potřebné pro účely zabránění zmaření propadnutí nebo zabrání věci, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 vydá příkaz, že osoba, jíž byla věc zajištěna, nesmí po dobu zajištění takovou věc převést na jinou osobu nebo ji zatížit. Právní jednání učiněné v rozporu s tímto zákazem je neplatné; soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu. O tom je třeba tuto osobu poučit.

5) Osobě, která předložila nebo vydala věc, jež může sloužit pro důkazní účely, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo

opis protokolu; věc v nich musí být dostatečně přesně popsána, tak, aby bylo možné určit její totožnost.

6) Orgán činný v trestním řízení, kterému byla vydána věc, jež může sloužit pro důkazní účely, ji převezme do úschovy.

7) Osoba, které byla věc zajištěna, má právo kdykoli žádat o vrácení takové věci. O takové žádosti musí orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.⁴⁸

Další ustanovení je uvedeno v § 79 trestního řádu – odnětí věci.

„1) Nebyla-li věc, která může sloužit pro důkazní účely, na vyzvání předložena nebo vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce; bez předchozího souhlasu může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.

2) Nevykoná-li orgán, který příkaz k odnětí věci vydal, odnětí věci sám, provede je na podkladě příkazu policejní orgán.

3) K odnětí věci se podle možnosti přibere osoba, která není na věci zúčastněna.

4) Na odňatou věc se obdobně použije § 78 odst. 4 až 7.⁴⁹

Dalším okruhem je zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti podle ustanovení § 79a trestního řádu.

„1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že určitá věc je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění takové věci. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního

⁴⁸ § 78 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ § 79 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší. Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

2) V rozhodnutí o zajištění nebo v připojených listinách je zapotřebí náležitě a nezaměnitelně vymežit věci podléhající zajištění. Je-li zajišťováno právo, může být zajištěno i právo teprve v budoucnu vzniklé. V rozhodnutí o zajištění se tomu, komu byla věc zajištěna, zakáže, aby po oznámení rozhodnutí takovou věc převedl na jiného nebo ji zatížil, a je-li zajištěna hmotná věc, také, aby ji záměrně poškozoval nebo ničil. Je-li to zapotřebí pro účely zajištění nebo správy zajištěné věci, lze v rozhodnutí o zajištění věci nebo i v dodatečném rozhodnutí zakázat nebo omezit také výkon dalších práv souvisejících se zajištěnou věcí, a to včetně práv teprve v budoucnu vzniklých, jakož i vyzvat k vydání všech listin nebo jiných hmotných nosičů, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva k zajištěné věci, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66 a 79). Na dodatečné rozhodnutí o zákazu nebo omezení výkonu dalších práv souvisejících se zajištěnou věcí se ustanovení o rozhodnutí o zajištění použijí přiměřeně.

3) V rozhodnutí o zajištění se tomu, komu byla věc zajištěna, dále uloží, aby orgánu činnému v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, do 15 dnů od oznámení rozhodnutí sdělil, jaká práva třetích osob se váží k zajištěné věci, zda je jiným způsobem omezen výkon práva s ní nakládat, a bylo-li zajištěno majetkové právo, též kdo je osobou povinnou poskytnout odpovídající plnění, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66).

4) Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, učiní všechny úkony nezbytné k výkonu takového rozhodnutí.

5) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.⁵⁰

Dalším okruhem je zajištění náhradní hodnoty, které je uvedeno v ustanovení § 79g trestního řádu.

⁵⁰ § 79a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

„1) Nelze-li zajistit věc, která je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, může být místo ní zajištěna náhradní hodnota, která odpovídá, byť jen zčásti, její hodnotě; přitom se postupuje obdobně podle příslušných ustanovení upravujících zajištění věci, která je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti (§ 79a až 79f). Náhradní hodnotu lze zajistit osobě, která měla povinnost strpět zajištění původní věci.

2) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce povolit na návrh osoby, které byla náhradní hodnota zajištěna, provedení úkonu, který se týká zajištěné náhradní hodnoty. Proti takovému rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.“⁵¹

Následujícím okruhem je zajištění za účelem výkonu majetkových trestních sankcí a nároku poškozeného, které se nachází v ustanoveních § 344a trestního řádu

„1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který je třeba vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a poměrům obviněného očekávat uložení peněžitého trestu, může soud a v přípravném řízení státní zástupce zajistit určenou část majetku obviněného. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

3) Na rozhodování o zajištění výkonu peněžitého trestu a postup při zajištění se jinak užije § 47 odst. 4 až 6 a § 47 odst. 8 obdobně.“⁵²

Následuje ustanovení § 347 trestního řádu

„1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku, může soud a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného nebo jeho určenou část zajistit. Soud zajistí majetek obviněného nebo jeho určenou část vždy, uložil-li trest propadnutí majetku rozsudkem, který

⁵¹ § 79g zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁵² § 344a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

dosud nenabyl právní moci. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

*2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.*⁵³

Dále ustanovení § 358b trestní řádu zajištění výkonu zabrání části majetku.

„1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který je třeba vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a poměrům obviněného očekávat uložení zabrání části majetku, může soud a v přípravném řízení státní zástupce zajistit věci obviněného nebo jiné osoby, nasvědčující-li zjištěné skutečnosti tomu, že jsou splněny podmínky pro jejich zabrání podle § 102a trestního zákoníku.

2) K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

3) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

*4) Na rozhodování o zajištění výkonu zabrání části majetku a postup při zajištění se jinak použijí § 47 odst. 4 až 6 a § 47 odst. 8 obdobně. Na rozhodování o zrušení nebo omezení zajištění a na povolení provedení úkonu se zajištěným majetkem se obdobně použije § 344b.*⁵⁴

Mezi další zajišťovací instituty patří ustanovení § 47 trestního řádu. *„Byla-li poškozenému způsobena trestným činem škoda nebo nemajetková újma, nebo získal-li obviněný takovým trestným činem na jeho úkor bezdůvodné obohacení, lze nárok až do pravděpodobné výše škody nebo nemajetkové újmy nebo až do pravděpodobného rozsahu bezdůvodného obohacení zajistit na majetku obviněného. Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění“.*⁵⁵

⁵³ § 347 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ § 358b zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ § 47 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

3.3 Mezinárodní právní úprava

Mezinárodní právní úprava týkající se finančního šetření je uvedena ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii. Směrnice obsahuje 16 článků, jejichž obsahem jsou definice (článek 2), oblasti působnosti (článek 3), konfiskace, rozšířená konfiskace (článek 4, článek 5), konfiskace majetku třetích osob (článek 6). Směrnice dále obsahuje článek 7, který pojednává o zajištění majetku. Článek 8 uvádí, jaká jsou ochranná opatření atp. V následujících článcích jsou uvedeny účinné konfiskace majetku, dále pak správy zajištěného a konfiskovaného majetku. V neposlední řadě směrnice obsahuje i sběr statistických údajů a podávání zpráv.

Mezi další mezinárodní právní úpravy se může zařadit také Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2019/1153 ze dne 20. června 2019 o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů a o zrušení rozhodnutí Rady 2000/642/SVV. Směrnice obsahuje celkem šest kapitol a má dvacet šest článků. Jejím obsahem jsou definice, přesné určení příslušných orgánů, dále pak jednotlivé přístupy těchto orgánů k informacím o bankovních účtech, samozřejmě i výměna informací mezi těmito orgány v rámci členských států Evropské unie a potažmo výměna informací s Europolem atp.

Další mezinárodní právní úpravy jsou např.:

- Rámcové Rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV)
- Rámcové Rozhodnutí Rady 2003/577/SVV ze dne 22. července 2003 o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii
- Rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti

- Rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut
- Rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci
- Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti
- Rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii
- Rámcové rozhodnutí Rady 2008/947/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty
- Rámcové Rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech
- Rámcové rozhodnutí Rady 2008/978/SVV ze dne 18. prosince 2008 o evropském důkazním příkazu k zajištění předmětů, listin a údajů pro účely řízení v trestních věcech
- Rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy
- Rámcové rozhodnutí Rady 2009/426/SVV ze dne 16. prosince 2008 o posílení Eurojustu a o změně rozhodnutí 2002/187/SVV o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti.

4 ANALÝZA STAVU A VÝVOJE OPERATIVNÍ SITUACE

Následující kapitola rozpracovává tzv. tvrdá data (ověřitelná, reálná), která byla získána z analytické činnosti Policie ČR a FAÚ. V kapitole dále následuje vývoj operativní situace, která je v současné době v České republice a přímo se týká finančního šetření.

4.1 Analýza dat Policie ČR

Statistická data byla získána především z každoročních výročních zpráv Policie ČR NCOZ SKPV odboru mezinárodní spolupráce a metodiky, které na základě čl. 11 písm. d) závazného pokynu policejního prezidenta č. 174/2011, k provádění finančního šetření v trestním řízení předkládá. *„Ke každému 31. březnu a ke každému 30. září kalendářního roku zpracovává souhrnnou zprávu o stavu a efektivitě dané problematiky v rámci policie, kterou zasílá v elektronické podobě policejnímu prezidentovi cestou náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování a odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra cestou policejního prezidenta“.*⁵⁶ Jedná se o Zprávu k problematice zajišťování majetku v trestním řízení za daný kalendářní rok. Výroční zpráva obsahuje celkový přehled o provedených finančních šetřeních a zároveň informace o legalizaci výnosů z trestné činnosti. Další data byla získána z interního informačního systému (dále jen „IS“) Policie ČR elektronického trestního řízení (dále jen „ETR“) a ze specializované aplikace MoneyWeb.

4.1.1 Analýza dat – celková data

Tabulka č. 1 obsahuje informace o základním přehledu celkových škod, které byly na území České republiky způsobeny nezákonnými jednáními, a hodnoty zajištěného, odčerpaného majetku, a také data o zrušeném zajištění za sledované období let 2017 až 2021. Podle vykázaných dat za uvedené roky je zřejmé, že způsobená škoda v roce 2018 a 2019 výrazně klesla oproti předcházejícím rokům. Ovšem v roce 2021 škoda opět stoupla nad 20 miliard Kč. Co se týče zajištěných finančních prostředků, tak za sledované období nebylo zjištěno větších výkyvů dat. To se také týká

⁵⁶ Čl. 11 ZPPP č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění.

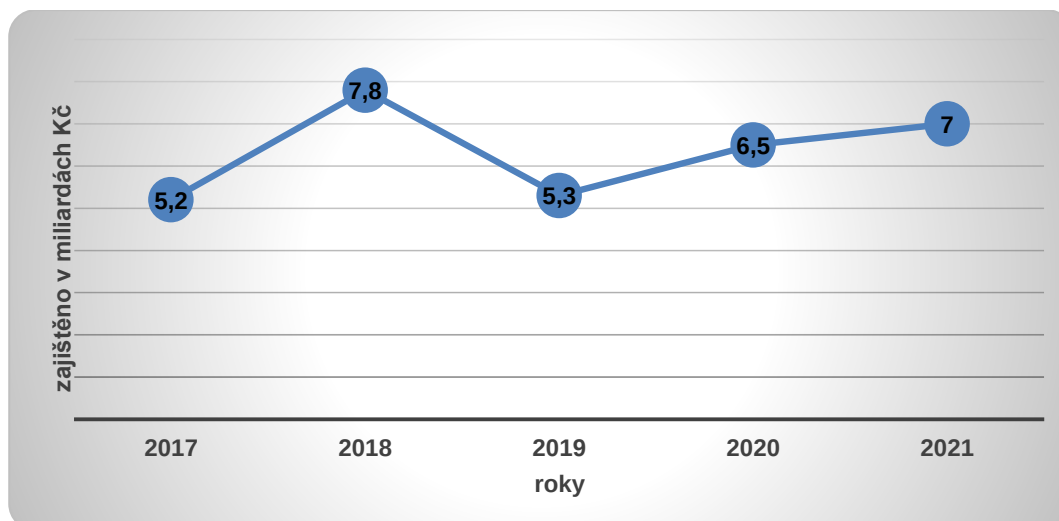
odčerpaných finančních prostředků. Ještě je třeba k tomu podotknout, že v letech 2020 až 2021 platila na území České republiky vládní opatření související s pandemií COVID-19, která samozřejmě měla negativní vliv na práci orgánů činných v trestním řízení. Proto zajištěné finanční prostředky v roce 2020 a 2021 byly podle tohoto hlediska nadprůměrné. V tabulce zleva v prvním sloupci jsou uvedeny roky sledovaného období (2017–2021). Druhý sloupec obsahuje způsobenou škodu v Korunách českých (dále jen „Kč“). Třetí sloupec obsahuje data o zajištěných finančních prostředcích v Kč. Čtvrtý sloupec obsahuje data o zrušení zajištění v Kč. Poslední sloupec obsahuje data o odčerpaných finančních prostředcích v Kč.

Tabulka 1: Základní přehled o celkové škodě a hodnotě zajištěného, odčerpaného majetku za roky 2017 až 2021⁵⁷

<i>rok</i>	<i>škoda [Kč]</i>	<i>zajištěno [Kč]</i>	<i>zrušeno zajišt. [Kč]</i>	<i>odčerpáno [Kč]</i>
2017	14 421 759 521	5 252 256 037	údaj nezjištěn	1 042 198 518
2018	26 656 161 685	7 898 147 203	1 374 210 831	501 896 032
2019	12 747 411 929	5 310 099 539	246 235 307	571 931 079
2020	16 713 527 267	6 550 202 480	36 351 877	652 586 628
2021	21 429 908 558	7 043 768 081	187 245 919	455 482 030

Na obrázku č. 3 jsou znázorněna graficky data zajištěného majetku za sledované období pro srovnání. Svislá osa obsahuje informace množství zajištěných finančních prostředků v miliardách Kč. Vodorovná osa určuje sledované období (roky 2017 až 2021). Nejvíce bylo zajištěno finančních prostředků v roce 2018 ve výši 7,8 miliard Kč. Toto číslo je srovnatelné s rokem 2021, kdy bylo zajištěno celkem 7 miliard Kč.

⁵⁷ Zdroj: Policie ČR.

Obrázek 3: Graf zajištěné majetku za období roku 2017 až 2021⁵⁸

Tabulka č. 2 obsahuje data využitých tzv. zajišťovacích institutů (§§ 47, 78, 79, 79a, 79g, 47, 344a, 347, 258b trestního řádu), které jsou orgánům činným v trestním řízení k dispozici pro účely zajištění majetku v trestním řízení (sledované období 2017 až 2021). Jednotlivé instituty jsou od sebe odlišeny barevně (světlé modré a bílé barvy). V tabulce zleva jsou v prvním sloupci přehledně uvedeny zajišťovací instituty se zajištěnou finanční hodnotou v Kč. V dalších sloupcích jsou uvedena data za jednotlivé roky (2017–2021) znázorňující počet a zajištěnou hodnotu v Kč. Po důkladné analýze těchto dat bylo zjištěno, že nejvíce využívaným zajišťovacím institutem je institut podle ustanovení § 78 trestního řádu – povinnost k předložení nebo vydání věci. V tabulce označeno „§ 78 vydání věci“. Za sledované období byl tento institut využit v roce 2017 v počtu 24 158 a byla zajištěna hodnota ve výši 338 589 303 Kč. V následujícím roce byl využit institut v 21 402 případech a byla zajištěna hodnota ve výši 1 298 311 432 Kč. V roce 2019 byl institut využit v 21 244 případech a zajišťovací hodnota byla ve výši 296 324 506 Kč. V roce 2020 a v roce 2021 byl institut využit v 15 705 resp. 14 807 případech, zajišťovací hodnota byla ve výši 204 591 946 Kč resp. 649 682 692 Kč (viz obrázek č. 4).

⁵⁸ Zdroj: Policie ČR.

Protipólem je institut podle ustanovení § 79a trestního řádu – zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti, v tabulce označeno „§ 79a zajištění nástrojů, výnosů zaknihované c.p. (cenné papíry)“. Pro srovnání v roce 2017 byl institut využit ve 2 případech, zajišťovací hodnota ve výši 1 379 853 Kč. V roce 2018 nebyl institut vůbec využit. V roce 2019 byl institut využit v jednom případě a zajištěná hodnota byla ve výši 938 800 Kč. V roce 2020 a 2021 byl institut využit v 10 resp. ve 2 případech, zajištěna byla hodnota ve výši 186 483 822 Kč resp. 2 100 000 Kč.

Dalším důležitým využívaným institutem ve sledovaném období je tzv. institut zajištění nároku poškozeného podle ustanovení § 47 trestního řádu. V tabulce označeno „§ 47 nárok poškozeného“. V roce 2017 byl institut využit v 95 případech, zajištěna hodnota ve výši 60 690 913 Kč. V roce 2018, 2019 byl institut využit v 55 resp. v 44 případech, zajištěna hodnota ve výši 102 527 210 Kč resp. 56 727 667 Kč. V roce 2020 a 2021 byl institut využit v 73 resp. 52 případech, zajištěna náhradní hodnota ve výši 71 337 530 Kč resp. 161 434 659 Kč (viz obrázek č. 5).

Nejvíce zajištěných hodnot má institut podle ustanovení § 79a trestního řádu – zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti v tabulce označeno jako „§ 79a zajištění nástrojů, výnosů nehmotné věci“. V roce 2017 byl institut využit v 84 případech, zajištěna hodnota ve výši 530 132 107 Kč. V roce 2018, 2019 byl institut využit v 177 resp. 188 případech, zajištěna hodnota ve výši 1 918 890 921 Kč resp. 672 654 851 Kč. V roce 2020 a 2021 byl institut využit v 140 resp. 106 případech, zajištěna náhradní hodnota ve výši 663 524 216 Kč resp. 2 250 914 699 Kč (viz obrázek č. 6).

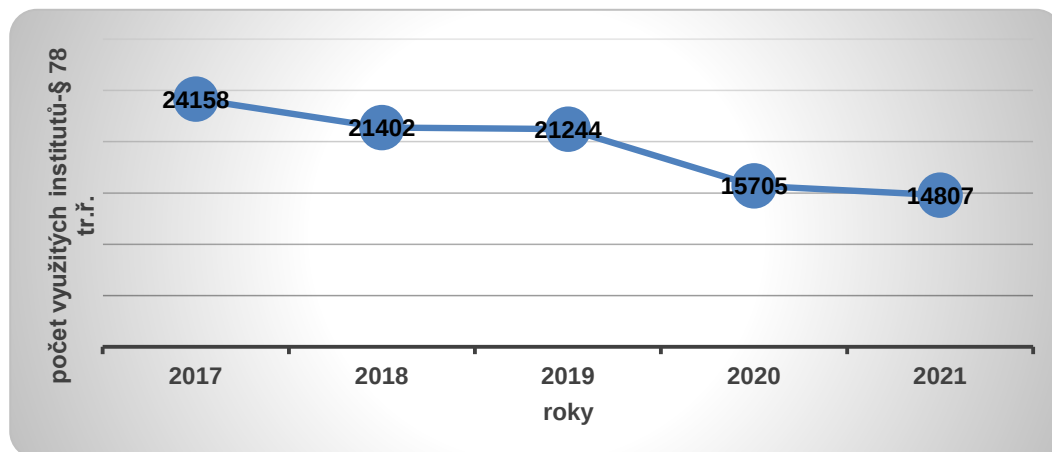
Tabulka 2: Zajišťovací instituty využité za období 2017 až 2021⁵⁹

<i>Instituty (počet, hodnota v Kč)</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
§ 47 nárok poškozeného	95	55	44	73	52
zajištěná hodnota [Kč]	60690913	102527210	56727667	71337530	161434659
§ 78 vydání věci	21158	21402	21244	15705	14807
zajištěná hodnota [Kč]	338589303	1298311432	296324506	204591946	649682692
§ 79 odnětí věci	2094	1240	1340	1487	782
zajištěná hodnota [Kč]	131445654	277855910	42 748150	27483596	19486687
§ 79a - peníze na účtu v bance	739	711	757	764	877
zajištěná hodnota [Kč]	1114555400	162173300	1602513052	3214572800	1361299125
§ 79a movité věci	744	605	802	720	578
zajištěná hodnota [Kč]	208471968	182492834	230841375	426635845	111417928
§ 79a zajištění nástrojů, výnosů nehmotné věci	84	177	188	140	106
zajištěná hodnota [Kč]	530132107	1918890921	672654851	663524216	2250914699
§ 79a zajištění nástrojů a výnosů nemovitosti	166	120	112	109	91
zajištěná hodnota [Kč]	1080294582	734607697	508398021	779366591	620964291
§ 79a zajištění nástrojů a výnosů spořitelní dr.	10	11	15	66	15
zajištěná hodnota [Kč]	1128406	30300387	31807281	31004708	33294410
§ 79a zajištění nástrojů, výnosů zaknihované c.p.	2	0	1	10	2
zajištěná hodnota [Kč]	1397853	0	938800	186483822	2100000
§ 79g zajištění náhradní hodnoty	839	861	829	503	518
zajištěná hodnota [Kč]	1295338301	1336114076	1557857381	682689488	1275990341
§ 344a zajištění výkonu peněžitěho trestu	75	110	124	87	216
zajištěná hodnota [Kč]	123641568	207102322	234142146	120898714	187672017
§ 347 zajištění výkonu trestu propadnutí majetku	5	119	35	18	26
zajištěná hodnota	24842026	51587834	54124357	35258209	248900476
§ 358b zajištění výkonu zabrání části majetku	1	1	4	3	7
zajištěná hodnota [Kč]	2000	5020796	19753225	1881350	764824
jiné ustanovení např. dle zákona o Policii ČR	nezjištěno	861	4209	2 496	2325
zajištěná hodnota [Kč]		1336114076	24448504	23599042	17061888
jiné ustanovení TR	nezjištěno	4 138	5592	3 902	2816
zajištěná hodnota [Kč]		108848900	125626118	81367422	83076210

Následující obrázek č. 4 znázorňuje graficky data množství využitých institutů podle ustanovení § 78 trestního řádu – vydání věci za sledované období. Svislá osa obsahuje informace o počtu využití institutu. Vodorovná osa určuje sledované období (roky 2017 až 2021). Při komparaci těchto dat lze zjistit, že je patrný úbytek tohoto institutu, který by mohl být zapříčiněn pandemií

⁵⁹ Zdroj: Policie ČR.

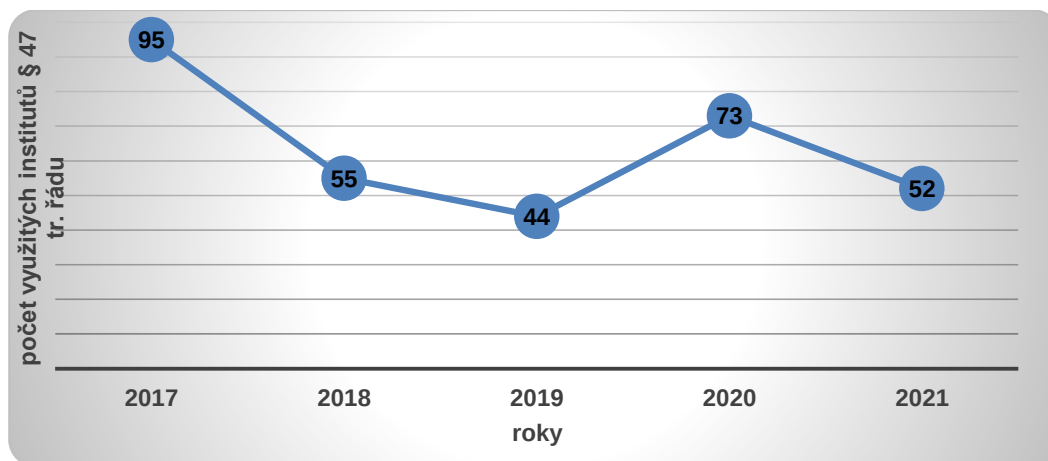
COVID-19 v letech 2020 a 2021. Až následující sledované roky následně odhalí, zda úbytek využití tohoto institutu byl zapříčiněn pandemií nebo lze nadále očekávat další úbytek nebo naopak návrat k hodnotám před pandemií.

Obrázek 4: Graf počtu využitých institutů - § 78 trestního řádu⁶⁰

Následující obrázek č. 5 znázorňuje graficky data množství využitých institutů podle ustanovení § 47 trestního řádu – zajištění nároku poškozeného. Svislá osa obsahuje informace o počtu využití institutu. Vodorovná osa určuje sledované období (roky 2017 až 2021). Při komparaci těchto dat lze zjistit, že v roce 2020 došlo k výraznému nárůstu. Následující rok 2021 je ovšem návrat k „normálnímu stavu“ z let 2018, 2019. V tomto případě se pandemie COVID-19 neprojevila. Je však otázkou, zda v roce 2022 (v době zpracovávání diplomové práce ještě nebyla dostupná data) a v následujících letech dojde ke zvýšení nebo ke stagnaci využití institutu.

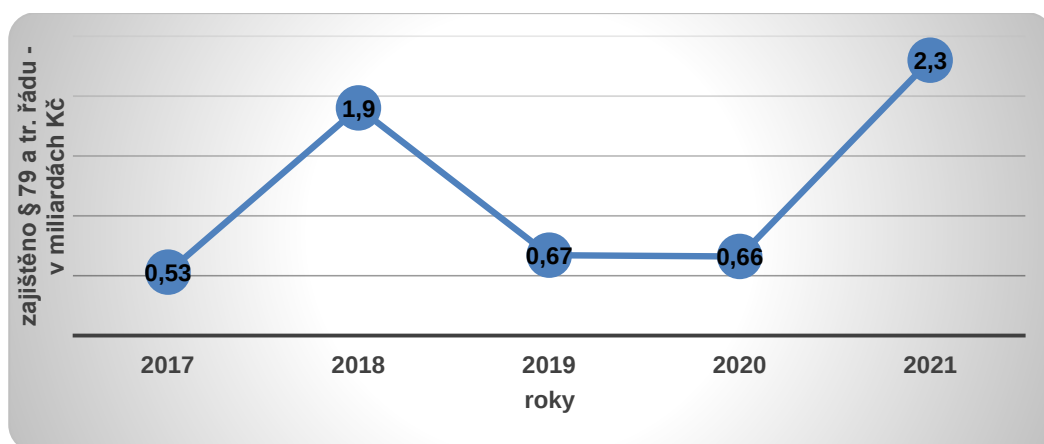
⁶⁰ Zdroj: Policie ČR.

Obrázek 5: Graf počtu využitých institutů - § 47 trestního řádu⁶¹

Následující obrázek č. 6 znázorňuje graficky data množství využitých institutů podle ustanovení § 79a trestního řádu – zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti, konkrétně se jedná o zajištění nemotné věci. Svislá osa obsahuje informace o zajištění hodnot v miliardách Kč. Vodorovná osa určuje sledované období (roky 2017 až 2021). Při komparaci těchto dat lze zjistit, že v roce 2018 a 2021 bylo zajištěno téměř shodně cca 2 miliardy Kč. V letech 2019 a 2020 došlo k poklesu k hodnotám kolem 650 mil. Kč. Jaký bude trend, zda dojde opět ke zvýšení zajištěných hodnot v roce 2022 nebo k poklesu ukáží následně statistická data. Vzhledem ke stále se zvyšujícím cenám jak movitých, tak nemovitých věcí a vysoké inflaci, lze prognostikovat, že v roce 2022 a v dalších letech dojde k zvýšení zajištěných hodnot.

⁶¹ Zdroj: Policie ČR.

Obrázek 6: Graf počtu zajištěných hodnot v miliardách Kč⁶²

4.1.2 Analýza dat – Policejní prezidium

Následující data byla získána od Policie ČR, Policejního prezidia České republiky, úřadu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚSKPV“), odboru hospodářské kriminality. Tento vysoce specializovaný policejní úvar přijímá veškerá oznámení od FAÚ prostřednictvím šifrovaného spojení aplikace s názvem MoneyWeb⁶³. Data byla získána za období roku 2018 až 2022. V přehledné tabulce č. 3 jsou zanalyzována data celkově podaných trestních oznámení s tzv. lustracemi, dále trestní oznámení s blokacemi, lustracemi do 24 hodin a tzv. poznatky.

Trestní oznámení FAÚ se rozdělují na tzv. standartní trestní oznámení a trestní oznámení s blokací. Obě jsou činěna v kontextu podle ustanovení § 59 trestního řádu. Standartní trestní oznámení jsou oznámení, které neobsahuje opatření uplatněná FAÚ podle ustanovení § 20 odst. 3 písm. b), zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tedy trestní oznámení s blokací obsahuje výše uvedené opatření. V písm. b) je dána FAÚ možnost u kterékoli povinné osoby, tedy i u té, která v dané věci nepodávala oznámení podezřelého obchodu (dále jen „OPO“), provést bezodkladné opatření k zajištění majetku na omezenou dobu. Může se jednat jak o odložení splnění konkrétního příkazu klienta, tak i o zajištění konkrétně určené věci nebo majetku, který, včetně rozsahu zajištění, je třeba v rozhodnutí

⁶² Zdroj: Policie ČR.

⁶³ Srovnej s kapitolou 2.9

podrobně popsat. Lze podrobně uvést na příkladu. Oznámení OPO na FAÚ učiní např. Česká spořitelna. U České spořitelny je poškozený účet. FAÚ začne šetřit a zjistí, že peníze odešly z poškozeného bankovního účtu na bankovní účty např. u ČSOB, KB a RaiffeisenBank. Uplatní se opatření podle ustanovení § 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu i u ČSOB, KB a RaiffeisenBank (tedy u těch kteří v dané věci nepodávali oznámení podezřelého obchodu). Pozn. Lhůta stanovená v odst. 7 má umožnit orgánům činným v trestním řízení přijmout vlastní opatření k zajištění věci nebo majetku podle příslušných ustanovení trestního řádu (§ 79a trestního řádu) po převzetí oznámení podle ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu od FAÚ. Stručně uvedeno, pokud FAÚ podá trestní oznámení a uplatní blokaci podle ustanovení § 20 odst. 3 písm. b), zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, pak třídní lhůta počíná běžet následující den po podání trestního oznámení. Pokud je tato lhůta uplatněna tak se jedná o trestní oznámení s blokací.

Pojem lustrace 24 hodin, je lustrace, která má pro FAÚ být ze strany ÚSKPV učiněna ve lhůtě 24 hodin od přijetí. Standartní lustrace pak do 10 dnů od přijetí lustrace.

Pojem poznatek znamená, že se jedná o prostou informaci, o které si FAÚ domnívá, že by mohla být zajímavá pro Policii ČR.

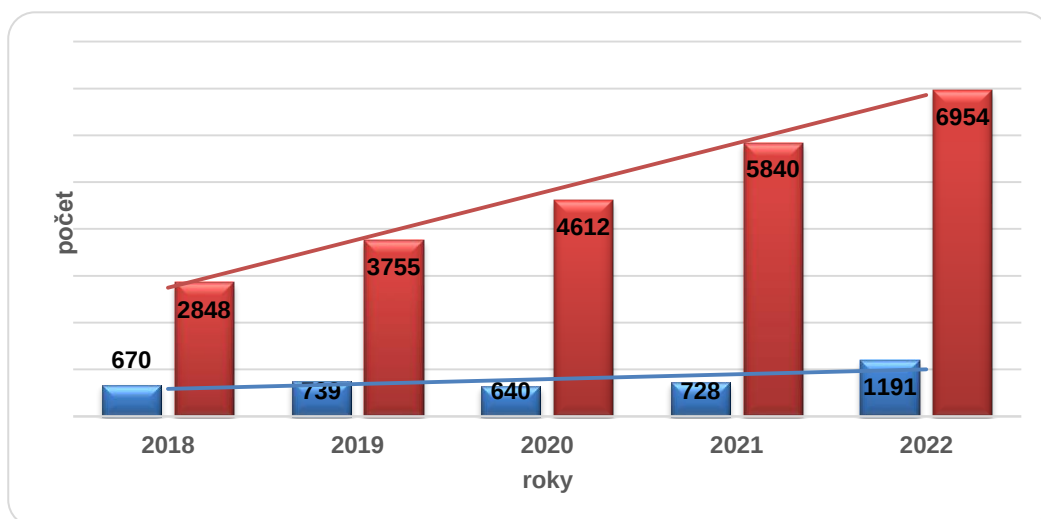
Tabulka 3: Veškerá oznámení FAÚ⁶⁴

	2018	2019	2020	2021	2022
Celkově (TO + lustrace)	2848	3755	4612	5840	6954
Trestní oznámení	670	739	640	728	1191
z toho blokováné	326	367	327	359	737
Lustrace	2178	3016	3972	5112	5763
z toho lustrace 24 hod.	154	112	73	58	232
Poznatky	157	301	370	562	609

⁶⁴ Zdroj Policie ČR.

Z tabulky vyplývá, že všechny ukazatele od roku 2018 mají stoupající tendenci. Komparací dat bylo zjištěno, že v roce 2022 veškeré ukazatele stouply o několik procentních bodů. Markantní nárůst byl v položce trestních oznámeních blokovaných. V roce 2022 byl proti roku 2021 nárůst o více jak 100procentních bodů.

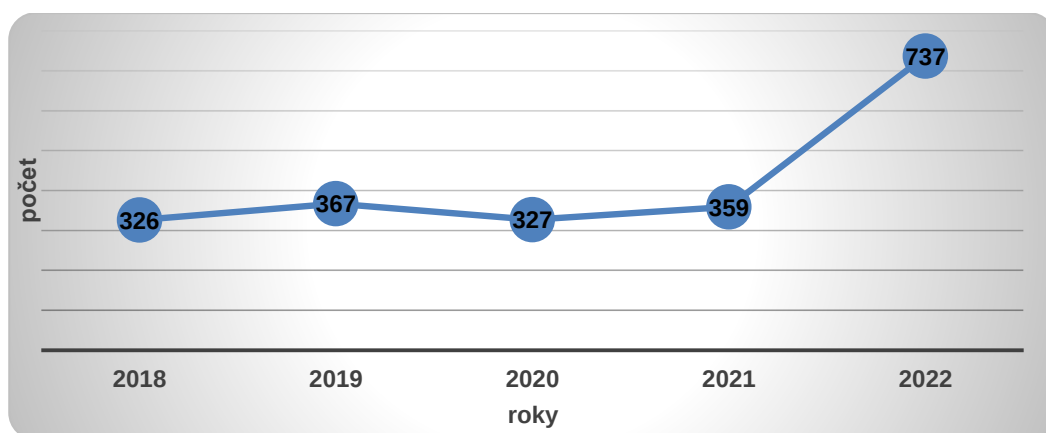
Obrázek č. 7 představuje stoupající tendenci trestních oznámeních (modré sloupce) a trestních oznámeních s lustracemi (červené sloupce). Nejnižší počet oznámení bez lustrací by v letech 2018 a 2020 v počtu 670 resp. 640. Naopak v roce 2022 dosáhl počet oznámeních s lustrací téměř hranici 7000, což je o 2,5násobku více než v roce 2018.

Obrázek 7: Graf celkového počtu trestních oznámení a oznámeních s lustracemi⁶⁵

Obrázek č. 8 představuje trestní oznámení blokované. V letech 2018 až 2021 byly oznámení téměř totožná kolem 350. Nárůst nastal v roce 2022, který byl o více jak 100procentních bodů – 737 oznámení.

⁶⁵ Zdroj: Policie ČR.

Obrázek 8: Graf trestních oznámení blokových⁶⁶

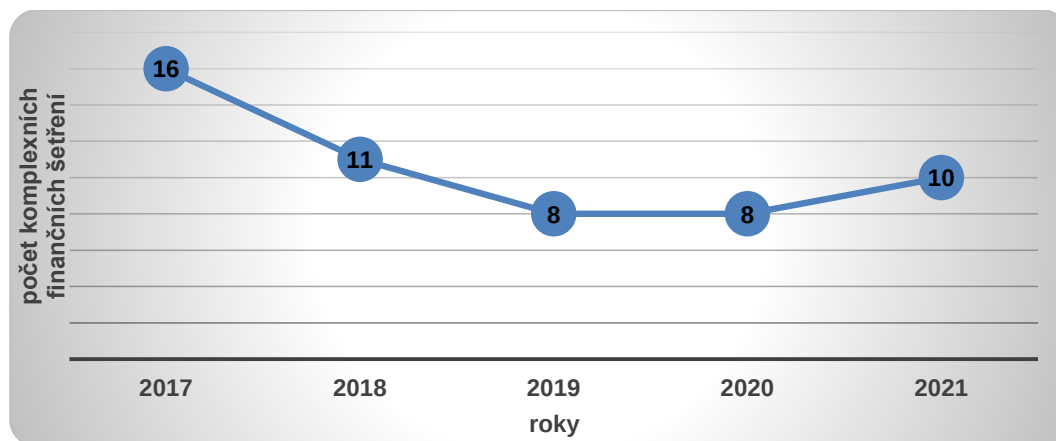
4.1.3 Analýza dat – vybraný územní odbor Policie ČR

V rámci diplomové práce byl na základě dlouholeté praxe autora, vybrán útvar Policie České, územní odbor Louny. Z tohoto útvaru byla získána od specialisty zabývajícím se finančním šetřením příslušná data k provedení analýzy a následné komparaci (viz obrázek č. 9, tabulka č. 4). Obrázek č. 9 obsahuje celkové množství provedených komplexních finančních šetření v teritoriu územního odboru Louny.⁶⁷

Obrázek č. 9 zobrazuje celkový přehled o provedených komplexních finančních šetření za sledované období (roky 2017 až 2021) na daném územním odboru. Z tohoto grafu je patrné, že komplexní finanční šetření v době pandemie COVID-19 nemělo žádné výkyvy. Nejvíce finančních šetření bylo provedeno v roce 2017 celkem v 16 případech. Nejméně finančního šetření bylo provedeno v letech 2019 a 2020, celkem v 8 případech.

⁶⁶ Zdroj: Policie ČR.

⁶⁷ Územní odbor Louny kopíruje územně soudní okres Louny.

Obrázek 9: Graf počtu komplexních finančních šetření⁶⁸

V tabulce č. 4 jsou v prvním sloupci zleva uvedeny zajišťovací instituty (podle §§ 47, 78, 79, 79a trestního řádu) a další podle §§ 70 (vyrozumění o vazbě), 80 (vrácení, vydání a další nakládání s věcmi důležitými pro trestní řízení) trestního řádu. V tabulce jsou uvedeny další atributy – zajištěná hodnota, odčerpaná hodnota, zrušení zajištění (vše v Kč). Jednotlivé instituty jsou od sebe odlišeny barevně (světlé modré a bílé barvy). V dalších sloupcích jsou data za sledované období (roky 2017 – 2021) znázorňující počet a odčerpanou hodnotu vše v Kč.

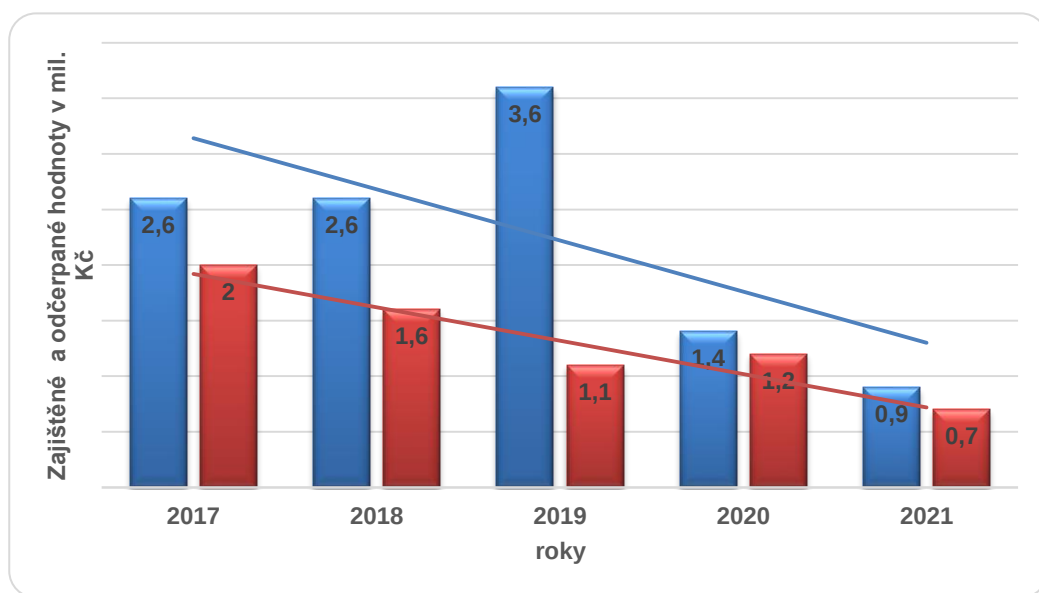
⁶⁸ Zdroj: Policie ČR.

Tabulka 4: Přehled zajištěného majetku a finančních prostředků za dané období⁶⁹

<i>Instituty</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
§ 47 nárok poškozeného [počet]	5	1	6	4	1
zajištěná hodnota [Kč]	3481285	11900	876991	2094753	3915956
odčerpaná hodnota [Kč]	1931285	11900	876991	2094753	3915956
zrušení zajištění [Kč]	75000	0	0	0	0
§ 78 [počet]	136	135	92	129	158
zajištěná hodnota [Kč]	2655903	2671912	3698012	1415550	983048
odčerpaná hodnota [Kč]	2075731	1639972	119224	1230582	763779
zrušení zajištění [Kč]	6820	0	0	600	0
§ 79 [počet]	1	6	1	1	1
zajištěná hodnota [Kč]	1000	40850	10000	15000	100
odčerpaná hodnota [Kč]	1000	10350	0	0	100
zrušení zajištění [Kč]	0	0	0	0	0
§ 79a - peníze na účtu v bance	1	5	2	1	7
zajištěná hodnota [Kč]	28435	722157	20000	14300	2763782
odčerpaná hodnota [Kč]	0	0	0	0	2092500
zrušení zajištění [Kč]	0	0	0	0	0
§ 79a movité věci [počet]	0	1	0	2	7
zajištěná hodnota [Kč]	0	1000000	0	4263	25500
odčerpaná hodnota [Kč]	0	0	0	2220	0
zrušení zajištění [Kč]	0	0	0	0	0
jiné ustanovení TR [počet]	46	38	14	28	9
zajištěná hodnota [Kč]	2381604	595068	742051	972719	145005
odčerpaná hodnota [Kč]	128696	314228	148775	594721	3414
zrušení zajištění [Kč]	98258	0	0	0	0
bez rozhodnutí [počet]	61	36	28	54	44
zajištěná hodnota [Kč]	4410043	15893150	4202114	568612	1036492
odčerpaná hodnota [Kč]	0	0	0	0	0
zrušení zajištění [Kč]	1796584	0	0	6000	0
§ 70 [počet]	2	13	11	5	4
zajištěná hodnota [Kč]	500	53200	149925	7340	17100
odčerpaná hodnota [Kč]	500	50700	149925	4340	17100
zrušení zajištění [Kč]	0	0	0	0	0
§ 80 [počet]	125	105	67	98	129
zajištěná hodnota [Kč]	2209499	1607522	111974	1849312	2839593
odčerpaná hodnota [Kč]	2209427	1607522	111974	1819312	2839593
zrušení zajištění [Kč]	4200	0	0	0	0

⁶⁹ Zdroj: Policie ČR.

Provedenou důkladnou analýzou dat bylo zjištěno, že nejčastěji používaným institutem na ÚO Louny je institut povinnost k předložení nebo vydání věci podle ustanovení § 78 trestního řádu. Institut byl roce 2017 a 2018 využit v 136 resp. 135 případech, zajištěna hodnota ve výši 2 655 903 Kč resp. 2 671 912 Kč. V roce 2019 a 2020 byl institut využit v 92 resp. 129 případech, zajištěná hodnota ve výši 3 698 012 Kč resp. 1 415 550 Kč. V roce 2021 byl institut využit v 158 případech, zajištěna hodnota ve výši 983 048 Kč. Odčerpaná hodnota ve sledovaném období je v celku vysoká. V roce 2017 se jednalo o částku ve výši 2 075 731 Kč, v roce 2018 o částku 1 639 972 Kč, v roce 2019 o částku 119 224 Kč, v roce 2020 a 2021 o částku ve výši 1 230 582 Kč, resp. 763 779 Kč (viz obrázek č. 10). Obrázek č. 10 znázorňuje graficky data zajištěných (modrý sloupec) a odčerpaných hodnot (červený sloupec) v milionech Kč zajišťovacího institutu podle ustanovení § 78 trestního řádu – vydání věci za sledované období. Porovnáním dat lze opět konstatovat patrný úbytek institutu. Úbytek by mohl být zapříčiněn pandemií COVID-19 v letech 2020 a 2021.

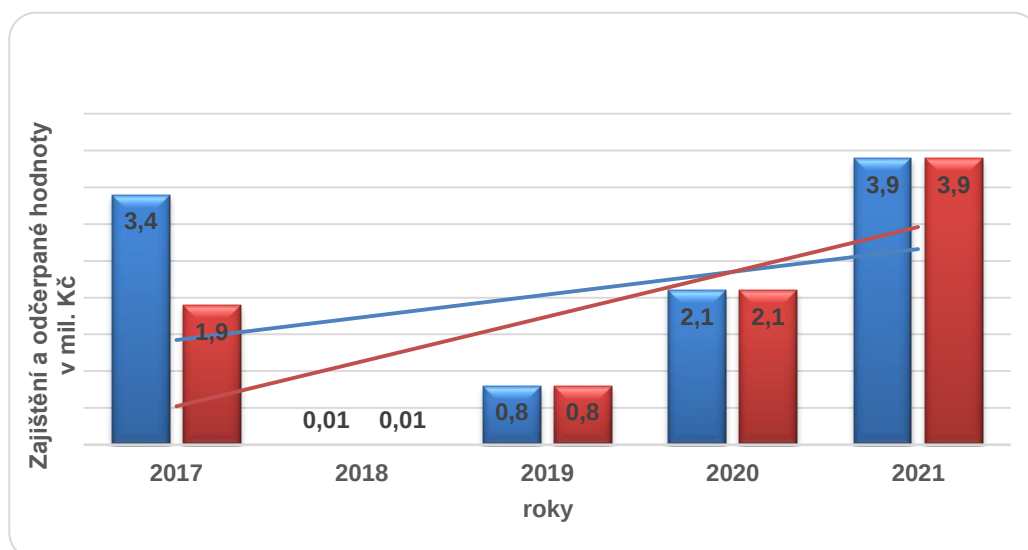

Obrázek 10: Graf počtu zajištěných a odčerpaných hodnot v milionech Kč⁷⁰

Důležitým institutem využívaným na ÚO Louny je institut podle ustanovení § 47 trestního řádu – zajištění nároku poškozeného. V roce 2017 a 2018 byl

⁷⁰ Zdroj: Policie ČR.

institut využit v 5 resp. 1 případě, zajištěná hodnota ve výši 3 481 285 Kč resp. 11 900 Kč. V roce 2019 a 2020 byl institut využit v 6 resp. 4 případech, zajištěná hodnota ve výši 876 991 Kč resp. 2 094 753 Kč. V roce 2021 byl institut využit v 1 případě, zajištěná hodnota ve výši 3 915 956 Kč. Odčerpaná hodnota ve sledovaném období je v celku vysoká. V roce 2017 se jednalo o částku ve výši 1 931 285 Kč, v roce 2018 o částku 11 900 Kč, v roce 2019 o částku 876 991 Kč, v roce 2020 a 2021 o částku ve výši 2 094 753 Kč, resp. 3 915 956 Kč (viz obrázek č. 11). Obrázek č. 11 znázorňuje graficky data zajištěných (modrý sloupec) a odčerpaných hodnot (červený sloupec) v milionech Kč zajišťovacího institutu podle ustanovení § 47 trestního řádu. Porovnáním dat lze konstatovat, že došlo v letech 2020 a 2021 k nárůstu oproti předcházejícím rokům 2017, 2018 a 2019.

Obrázek 11: Graf počtu zajištěných a odčerpaných hodnot v milionech Kč⁷¹

4.2 Analýza dat FAÚ

FAÚ v každoročních tzv. „Výročních zprávách“ informuje o své činnosti laickou veřejnost na volně dostupných internetových webových stránkách www.financnianalytickyurad.cz. Ve výročních zprávách za dané období (kalendářní rok) hodnotí své působení v problematice zpravodajské

⁷¹ Zdroj: Policie ČR.

jednotky v České republice. Výroční zpráva za rok 2021 se v krátkosti zmiňuje o covidové pandemii a o ruském válečném tažení vůči Ukrajině.

Tabulka č. 5 obsahuje činnost FAÚ v rozmezí let 2017 až 2021. V prvním sloupci zleva jsou uvedeny počty provedených činností FAÚ. V dalších sloupcích jsou uvedena konkrétní čísla provedených činností v jednotlivých letech (2017 – 2021). Pro práci orgánů činných v trestním řízení jsou zajímavé položky pod názvem „Celkový počet podaných TO“ (pozn. TO=trestní oznámení), položka označená jako „Počet podaných TO oznámení se zajištěním finančních prostředků“ (viz obrázek č. 12) a položka označená jako „Výše zajištěných finančních prostředků“ (viz obrázek č. 13). Další zajímavá data jsou v položkách uvedených jako „Počet pokut uložených pro porušení AML zákona“ a „Výše pokut pro porušení AML zákona“ (viz obrázek č. 14).

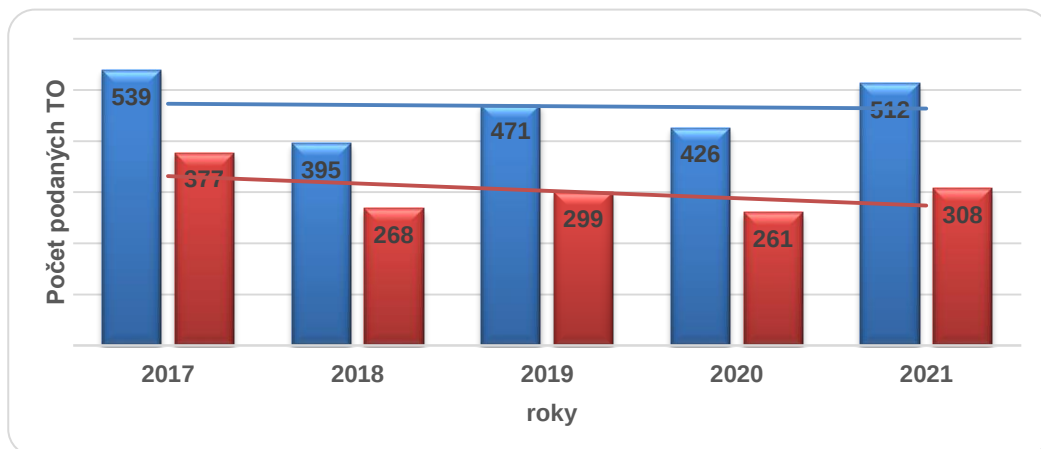
Tabulka 5: Činnost FAÚ v číslech⁷²

	2017	2018	2019	2020	2021
Počet přijatých podnětů k provedení šetření	3524	4028	3954	4860	5693
Celkový počet podaných TO	539	395	471	426	512
Počet podaných TO se zajištěním finančních prostředků	377	268	299	261	308
Výše zajištěných finančních prostředků (mil. Kč)	2146	7546	2269	3897	2027
Počet postoupení na GŘC	1647	2230	1901	2304	2544
Počet postoupení na GŘC	106	132	134	140	121
Počet dotazů ze zahraničí	384	404	423	377	390
Počet dotazů do zahraničí	277	232	284	190	188
Počet spontánních informací	217	230	379	362	510
Počet spontánních informací do zahraničí	800	641	488	344	303
Celkový počet kontrol provedených podle AML zákona	48	33	27	30	34
Počet kontrolních nákupů	26	12	12	14	15
Celkový počet zahájených správních řízení o porušení AML	48	33	27	30	34
Počet správních řízení zahájených v souvislosti s kontrol.nák.	11	4	1	3	7
Počet kontrol systémů vnitřních zásad	251	92	91	77	158
Počet pokut uložených pro porušení AML zákona	14	13	15	17	16
Výše pokut pro porušení AML zákona (mil. Kč)	2,49	2,114	1,95	2,695	4,12

Obrázek č. 12 porovnává celkový počet trestních oznámení (modré sloupce) a počet trestních oznámení se zajištěním finančních prostředků (červené

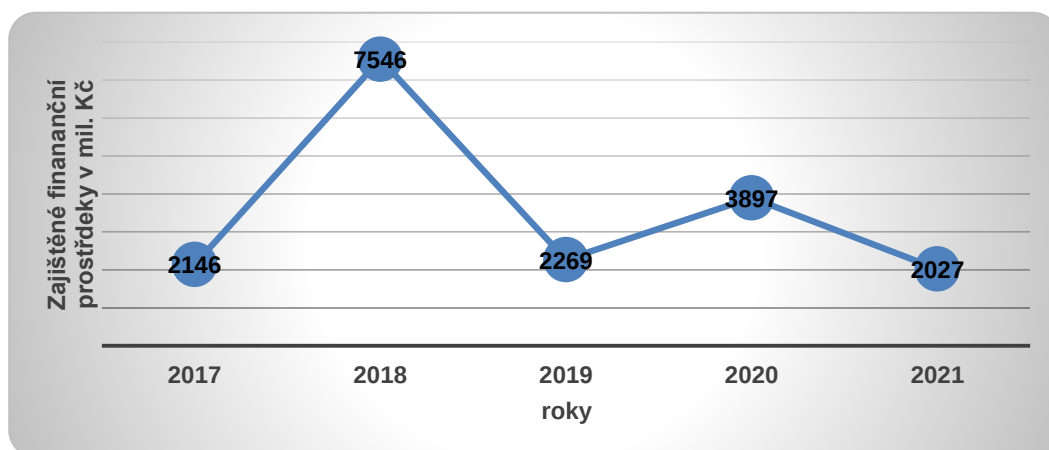
⁷² Zdroj: Statistika Finančního analytického úřadu.

sloupce). Porovnáním dat lze konstatovat, že co do počtu trestních oznámení nebyly zaznamenány výkyvy v době pandemie COVID-19.

Obrázek 12: Graf počtu podaných TO a TO se zajištěnými finančními prostředky⁷³

Obrázek č. 13 poskytuje celkový přehled zajištěných finančních prostředků za sledované období. Čísla jsou v milionech Kč. Jak je patrné tak největší výkyv zajištěných finančních prostředků byl zaznamenán v roce 2018 ve výši 7 546 mil. Kč. Nejnižší zajištěná částka ve výši 2 027 mil. Kč byla zaznamenána v roce 2021.

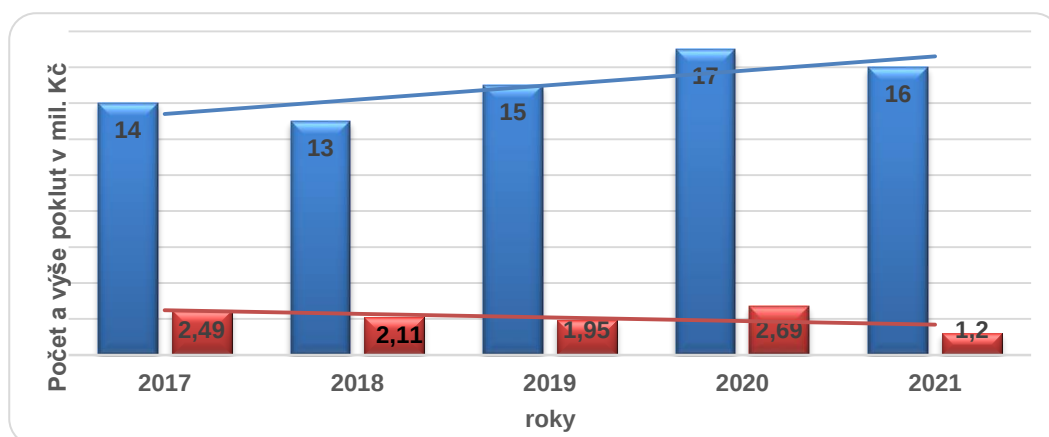

Obrázek 13: Graf zajištěných finančních prostředků v mil. Kč⁷⁴

⁷³ Zdroj: Statistika Finančního analytického úřadu.

⁷⁴ Zdroj: Statistika Finančního analytického úřadu.

Obrázek č. 14 porovnává celkový počet uložených pokut pro porušení AML zákona (modré sloupce) a výše pokut v mil. Kč. Porovnáním počtu uložených pokut nebyl ve sledovaném období zaznamenán žádný mimořádný výkyv. Ovšem porovnáním výše uložených pokut byl zaznamenán výrazný úbytek v roce 2021. Na což měla patrně vliv pandemie COVID-19.

Obrázek 14: Graf počtu a výše pokut v mil. Kč⁷⁵

4.3 Vývoj operativní situace

Pojem operativní situace lze stručně popsat, že „se jedná o popis skutečností, které jsou výsledkem analyticko-syntetického procesu získávání a vyhodnocování všech informací o relevantních podmínkách a okolnostech vymezujících možnosti použití sil a prostředků SKPV v rámci všech forem operativně pátrací činnosti.“⁷⁶

Vývoj operativní situace stručně charakterizuje ve své výroční zprávě za rok 2021 FAÚ v kapitole nazvané Strategická analýza. „Ze strategického úhlu pohledu pokračoval v oblasti predikativních trestných činů v roce 2021 trend započatý již v předcházejícím období, a to nárůst počtu případů investičních podvodů zaměřených primárně na drobné investory, kteří mají zájem prostřednictvím on-line obchodování investovat do virtuálních aktiv či cenných papírů. Jedná se o nárůst v řádech stovek procent. Toto jednání se stává více

⁷⁵ Zdroj: Statistika Finančního analytického úřadu.

⁷⁶ Kratochvíl Martin. Operativní situace a význam její znalosti pro operativně pátrací činnost a řízení SKPV. [online]. [cit. 27. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.scribd.com/presentation/460919979/T-5>

a více sofistikovaným a tím více nebezpečným, což se odráží i na skutečnosti, že oběťmi této trestné činnosti se již nestávají pouze osoby méně vzdělané či nezkušené v oblasti investování. Počty případů začaly silně zatěžovat bankovní systém stejně jako orgány činné v trestním řízení. Česká republika se tak zařadila po bok dalších evropských zemí, jejichž občané se stali terčem skupin organizovaného zločinu, útočících na jejich majetek, představující často celoživotní úspory, formou tzv. vishingových, phishingových a dalších obdobných útoků. Pachatelé, většinou ze zahraničí, oslovují své potencionální oběti prostřednictvím sociálních sítí, nevyžádaných telefonických hovorů a e-mailů s nabídkou výhodných investic, zejména do virtuálních aktiv. Běžně přitom používají nástroje sociálního inženýrství či přímo manipulace.“⁷⁷

Stoupající tendence těchto trestných činů je patrná i v roce 2022. „Vishing a spoofing jsou aktuálním trendem v nezákonných postupech podvodníků, jejichž cílem je získat neoprávněně cizí finanční prostředky nebo osobní data. Podvody jsou často založeny na principu telefonních hovorů, kdy se volající představí jako pracovník banky, který zjistil napadení účtu volaného. Fiktivní bankovní úředník vystraší různými tvrzeními osobu, které volá, a přiměje jí peníze z účtu převést na bankovní účet, který označí jako bezpečný. Tvrdí přitom, že se jedná pouze o dočasné bezpečnostní opatření. Věrohodnost pokynů fiktivního bankovního úředníka umocňuje často další telefonát, tentokrát osoby vydávající se za policistu. Ten potvrzuje volanému tvrzení uvedená v prvním telefonátu a nezbytnost převedení peněz na bezpečnější účet. Tvrzení podvodníků bývají velmi věrohodná. Často předem disponují informací o skutečné bankovní instituci, ve které má volaný svůj účet. K tomu využívají tzv. spoofingu telefonního čísla, což znamená, že dokáží napodobit jakékoliv telefonní číslo, tedy i infolinku banky nebo atp. Kromě peněz získávají podvodníci také citlivé osobní údaje, které mohou kdykoliv zneužít. Setkáte-li se tedy s podvodným jednáním s popisovaným průběhem, neváhejte kontaktovat

⁷⁷ FAÚ – O úřadu. Výroční zprávy. www.financnianalytickyyurad.cz [online]. [cit. 27. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyyurad.cz/vyrocní-zpravy>

Policii ČR, ale také svojí banku. Včasné kroky ještě mohou zvrátit ztrátu peněz.“⁷⁸

Dalším obrovským problémem nejen v České republice, ale i celosvětově jsou tzv. investiční podvody. Pachatelé sofistikovaným jednáním připravují své potencionální oběti o vysoké finanční prostředky. *„Prověřování a vyšetřování podobné trestné činnosti je zdlouhavé a nákladné. Drtivá většina finančních prostředků pocházející z kybernetické majetkové trestné činnosti je přeposílána do zahraničních peněžních institucí nebo okamžitě převedena na některou z kryptoměn. Za uplynulé období lze pozorovat masivní využívání virtuálních měn (kryptoměny) jako prostředek k zametení stop a současně i k legalizaci výnosů z trestné činnosti.“⁷⁹*

Na základě narůstající trestné činnosti páchané v kyberprostoru týkající se investičních podvodů, byl vytvořen speciální pracovní tým při Policejním prezidiu České republiky. Jeho hlavní činností je vytvořit pachateli takové množství zákonných překážek, které by v maximální možné míře zamezily jeho snahy o útoky na zájmy chráněné zákony České republiky. Z mnoha cílů, které si pracovní tým vytyčil je také mimo jiné i zajištění výnosů z trestné činnosti, úzká spolupráce s FAÚ, monitoring aktuálních trendů a změn v kyberkriminalitě.

⁷⁸ Policie České republiky. PREVENTIVNÍ INFORMACE. *Vishing a spoofing*. [online]. [cit. 29. 12. 2022]. Dostupné z [https:// www.policie.cz/clanek/vishing-a-spoofing.aspx](https://www.policie.cz/clanek/vishing-a-spoofing.aspx)

⁷⁹ Policie České republiky. ZPRAVODAJSTVÍ. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021*. [online]. [cit. 29. 12. 2022]. Dostupné z [https:// www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx](https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx)

5 PŘÍPADOVÉ STUDIE

Případové studie se týká kauz, které prověřoval a následně vyšetřoval pracovní tým s názvem „VÝHRA“. Pracovní tým s celorepublikovou působností byl zřízen policejním prezidentem v roce 2015 Rozkazem č. 125/2015 při Policejním prezidiu Policie ČR, úřadu služby kriminální policie a vyšetřování. *„Za účelem odhalování a vyšetřování trestné činnosti spočívající v jednání, jehož cílem je nelegálně provozovat technická zařízení a vyhnout se tak naplnění účelu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách“*.⁸⁰ Tým se skládal z pracovníků různých složek SKPV (NZOC SKPV, KŘP, ÚO) a z příslušníků Generálního ředitelství Celní správy České republiky (dále jen „GŘ CS ČR“). Obě tyto složky na kauzách soustavně kooperovaly a podílely se tak na jejich objasnění. Případové studie se týkaly kauz v oblasti provozování nelegálního hazardu. Nelegální hazard spočíval v provozu hracích technických zařízení (dále jen „HTZ“) v tzv. kamenných provozovnách (herny, bary, restaurace, hospody, benzinové čerpací stanice). HTZ v průběhu roku 2015 na území České republiky začaly provozovat právnické osoby (jednalo se o obchodní společnosti typu společnosti s ručením omezeným). Obchodní společnosti provozovaly HTZ (typu kvízomat, kvízová hra, slevostroj apod.) bez řádného povolení nebo ohlášení kompetentních úřadů (Ministerstvo financí České republiky, potažmo obecní úřady). Zákonní zástupci těchto obchodních společností uváděli, že na provoz HTZ nepotřebují žádná povolení kompetentních orgánů. Jedním z důvodů byl fakt, že HTZ podle jejich stanoviska nepodléhal tehdy platnému a účinnému zákonu č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, a později platnému a účinnému zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách. Jejich stanovisko spočívalo v argumentaci, že uvedené typy HTZ nenaplnují základní tři znaky hazardní her, kterým jsou vklad, náhoda a výhra. Základní znaky hazardní hry jsou uvedeny v § 1 odst. 2 a 3 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, resp. v § 3 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách. Dalším argumentem byla inspekční zpráva Elektrotechnického zkušebního ústavu, kterou si nechaly obchodní společnosti vypracovat. Z inspekční zprávy vyplynulo, že předmětné HTZ nemusí schvalovat

⁸⁰ Rozkaz policejního prezidenta č. 125/2015, kterým se zřizuje pracovní tým VÝHRA

kompetentní orgány a tedy nejde o porušení loterijního zákona. V následných podkapitolách jsou podrobně uvedeny dvě kauzy pracovního týmu VÝHRA, ve kterých bylo provedeno komplexní finanční šetření.

5.1 Kauza kvízomaty

V kauze nazvané kvízomaty byl na Policii České republiky potažmo pracovní tým Výhra oznámen ze strany Ministerstva financí České republiky, kontrolního orgánu Specializovaného finančního úřadu (*dále jen SFÚ*) provoz HTZ bez řádného povolení. SFÚ vykonával státní dozor v provozovnách, jednalo se o kontroly provozování HTZ. Vzhledem k tomuto oznámení pracovní tým Výhra zahájil úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu. *„O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci.“*⁸¹

Trestní řízení bylo vedeno pro podezření z trestného činu Neoprávněné provozování loterie a podobné sázkové hry podle ustanovení § 252 odst. 1 trestního zákoníku v té době účinného. V další fázi trestního řízení bylo rozšířeno trestní stíhání obviněné fyzické osoby podle ustanovení § 160 odst. 1, 5 trestního řádu pro zvláště závažný zločin neoprávněné provozování loterie a podobné sázkové hry dle § 252 odst. 1, 3 trestního zákoníku. Podezřelou, potažmo obviněnou fyzickou osobou v trestním řízení byl jednatel obchodní společnosti založené v České republice. Jednatel byl cizí státní příslušník, který provozoval HTZ na celém území České republiky.

Souběžně s probíhajícím trestním řízením bylo přistoupeno ze strany policejního orgánu pracovního týmu Výhra k vypracování komplexního finančního šetření jednatele obchodní společnosti z důvodu vyhledávání, dokumentace a zajišťování výnosů z trestné činnosti a vyhotovení majetkového profilu pro účely zajištění výkonu trestu nebo ochranného opatření nebo zajištění

⁸¹ § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

nároku poškozeného v trestním řízení, což v této kauze jako poškozený byla Česká republika.

Vzhledem k těmto skutečnostem bylo přistoupeno k přípravné fázi finančního šetření. Přípravná fáze v sobě zahrnovala především žádost o provedení finančního šetření (viz příloha č. 1), které provádí specialista na finanční šetření (dále jen „specialista“). Specialista následně shromáždil prvotní informace k prověřované osobě. Znamená to zjišťování informací především v policejních evidencích (evidence obyvatel, evidence motorových vozidel, evidence zbraní apod.), dále pak z webové aplikace s názvem MagnusWeb. Tato aplikace „zpřístupňuje údaje o ekonomických subjektech v České a Slovenské republice. Nabízí průběžně aktualizované údaje, historii změn v datech a větší datové pokrytí včetně údajů o obcích, školách, neziskových organizacích apod.

Databáze obsahuje zejména tyto údaje:

- *Kancelářské informace (adresa, IČO, DIČ, telefon, fax, e-mail, www aj.)*
- *Statistické údaje (datum vzniku, registrovaný kapitál, kategorie tržeb, kategorie počtu zaměstnanců)*
- *Údaje z finančních výkazů (dle českých i mezinárodních standardů, plné, zkrácené, konsolidované, auditované)*
- *Valné hromady (datum a místo konání, typ valné hromady, rozhodné datum, body programu)*
- *Odvětvové číselníky (NACE aj.)*
- *Firemní události (významné události, výsledky hospodaření, ohlášené akvizice/fúze aj.)*
- *Negativní informace (pohledávky, exekuce, úpadky aj.)*
- *Vztahy mezi subjekty (vlastníci, majetkové účasti, nástupnictví, orgány společnosti, management, auditoři, exekutoři aj.)*
- *Emise cenných papírů (nominální hodnota, ISIN, druh, forma, podoba, stav, trh, dividenda aj.)*
- *Kurzovní informace cenných papírů (BCPP, RM-S)*
- *Nemovitosti (parcely, budovy, bytové a nebytové jednotky)*
- *Firemní dokumenty*
- *Zástavní práva*

- *Události*
- *Finanční výkazy*
- *Koncoví majitelé*

Aplikační software obsahuje zejména tyto funkce:

- *Vyhledávání – vyhledání ekonomického subjektu (firmy nebo fyzické osoby)*
- *Strom – zobrazení informací o vybraném ekonomickém subjektu s možností rozkrývání vazeb na další subjekty*
- *Report – tisková sestava pro přehledné zobrazení informací o vybraném ekonomickém subjektu*
- *Výběry – vyhledání cílových skupin podle zadaných kritérií, zobrazení informací o vybraném ekonomickém subjektu nebo skupině subjektů*
- *Monitoring – průběžné sledování ekonomických informací, zobrazení informací o vybraném ekonomickém subjektu*
- *Finanční výkazy – vyhledávání a zobrazování finančních výkazů pro vybraný ekonomický subjekt*
- *Finanční analýza – vyhledávání a zobrazování poměrových ukazatelů pro vybraný ekonomický subjekt*
- *Dokumenty – vyhledávání a zobrazování firemních dokumentů a smluv pro vybraný ekonomický subjekt*
- *Cenné papíry – vyhledávání informací o emisích cenných papírů, zobrazování kurzovních lístků veřejně obchodovaných registrovaných cenných papírů*
- *Nemovitosti a zástavní práva – vyhledání a zobrazování údajů z katastru nemovitostí*
- *Editace uživatelských skupin – vytváření skupin ekonomických subjektů*
- *Export a tisk*".⁸²

Další informace specialista získal z jiných veřejných zdrojů (např. Obchodní rejstřík České republiky, Živnostenský rejstřík České republiky) a z trestního

⁸² MUNI Portál elektronických informačních zdrojů. MagnusWeb. [online]. [cit. 21. 12. 2022]. Dostupný z WWW: <https://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=495>

spisového materiálu. Následně po získání prvotních informací specialista vypracoval formuláře – žádosti podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu. Žádosti na instituce:

- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Úřad pro civilní letectví
- Letecká amatérská asociace
- Státní plavební zpráva
- Ministerstvo dopravy České republiky – odbor drážní a vodní dopravy
- pojišťovny působící v České republice (celkem 54 pojišťoven)
- instituce poskytující penzijní služby (celkem 8 institucí)
- instituce zabývajícími se energetickými službami (celkem 9 institucí)
- instituce zabývajícími se úložnými (celkem 4 instituce)
- záložny působící v České republice (celkem 10 záložen)
- instituce zabývajícími se zasilatelskými službami (celkem 8 institucí)
- SOLUS (zájmové sdružení právnických osob),
- Centrální evidence exekucí
- Úřad práce České republiky
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Ministerství financí České republiky
- CRIF - Czech Credit Bureau a.s. (nebankovní registr)
- Česká správa sociálního zabezpečení
- AXA investiční společnost a.s. (celkem 9 investičních společností)
- bankovní registr klientských informací (BRKI), CNCB-Czech Non Banking Bureau.

Následovaly žádosti k institucím podle ustanovení § 8 odst. 2 trestního řádu – prolomení bankovního tajemství (viz příloha č. 2). *„Jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, k zjištění povahy, rozsahu nebo umístění věcí pro účely jejich zajištění, k zjištění majetkových poměrů obviněného nebo pro účely zajištění výkonu trestní sankce, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, a údaje z evidence investičních nástrojů a zaknihovaných*

cenných papírů. Pro účely uvedené ve větě první může za podmínek stanovených zvláštním zákonem požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, také orgán vykonávající působnost úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v České republice podle předpisu Evropské unie upravujícího spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti. V řízení o trestném činu podle § 180 trestního zákoníku může orgán činný v trestním řízení vyžadovat individuální údaje získané podle zvláštního zákona pro statistické účely. V trestním řízení, ve kterém lze uložit ochranné opatření zabránění části majetku, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu žádat od správce daně informace z rozhodnutí o stanovení daně z příjmů pro účely posouzení splnění podmínek pro uložení tohoto ochranného opatření nebo pro účely zajištění jeho výkonu; poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu. Podmínky, za nichž může orgán činný v trestním řízení vyžadovat údaje získané při správě daní pro jiné účely, stanoví zvláštní zákon. Údaje získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly vyžádány“.⁸³ Celkem bylo dohledáno osm bankovních účtů obviněného a jedna bezpečnostní schránka ve čtyřech bankovních institucích. Ze zajištěných výpisů z těchto institucí bylo zjištěno, že bankovní účty jsou zcela vyčerpané s téměř žádnými finančními zůstatky na bankovních účtech.

V dané kauze byl použit institut „Úřad ARO“⁸⁴ vzhledem k tomu, že obviněný byl cizím státním příslušníkem (viz příloha č. 4 – „Žádost o provedení šetření k majetku v zahraničí cestou Úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti (ARO) /CARIN“). Žádost byla směřována k zjištění veškerých dostupných informací:

- výpisy z katastrů nemovitostí daného státu
- výpisy z obchodního rejstříku daného státu
- výpisy z registrů vozidel, plavidel, letadel daného státu
- výpisy ze záznamů kriminálních činů daného státu

⁸³ § 8 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ srovnej s kapitolou 2.10

a dalších dostupných registrů daného státu, jehož obviněný byl občanem. Po zajištění veškerých vyžádaných žádostí, důkladné analýze těchto informací byla specialistou vypracována tzv. „Závěrečná zpráva o finančním šetření“ (viz příloha č. 5), ve které byly uvedeny veškeré zjištěné a z analyzované informace. Komplexním finančním šetřením nebyl zjištěn žádný majetek obviněného, kde by přicházelo do úvahy jeho zajištění. V trestním řízení byly zajištěny, v rámci prohlídek jiných prostor a pozemků a dále na základě výzev podle ustanovení § 78 trestního řádu HTZ v počtu více jak 700 kusů, dále z těchto zařízení a z provozoven, kde probíhaly prohlídky jiných prostor a pozemků, byly zajištěny finanční prostředky ve výši přesahující částku 2 mil. Kč. Dále byla zajištěna podle ustanovení § 79a odst. 1 trestního řádu z bankovního účtu další obchodní společnosti, finanční částka převyšující 1 mil. Kč jako výnos z trestné činnosti. Do doby tisku diplomové práce nebyla kauza soudem pravomocně ukončena.

5.2 Kauza kvízové hry a slevostroje

Poznatek o provozování nelegálních HTZ označených různými názvy jako "vědomostní kvíz, kvíz vědomostní, quiz vědomostní, vědomostní soutěž, quiz, vědomostní quiz, slevostroj, logická hra, vědomostně – paměťová soutěž“, typu QUIZARD, SLEVOSTROJ, GOLDEN HORSE a DIASCOPE získali pracovníci GŘ CS ČR operativním pátráním a postupovali podle § 158 odst. 1 trestního řádu. Po zjištění, že zde existuje podezření z páčání trestné činnosti v oblasti nelegálního hazardu, pracovníci GŘ CS ČR neodkladně o věci informovali vedení týmu VÝHRA. Po prověrce této informace a zjištění, že skutečně na území České republiky jsou provozovány nelegálně hazardní hry prostřednictvím HT v určitých provozovnách (herny, bary, hospody), byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení podle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu. Kauza se týkala zvláště závažného zločinu „Účast na organizované zločinecké skupině“ podle ustanovení § 361 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku v souvislosti se spácháním zvláště závažného zločinu „Neoprávněného provozování hazardní hry“ podle ustanovení § 252 odst. 1, odst. 2, písm. a), odst. 3 trestního zákoníku. V kauze bylo původně prověřováno a následně zahájeno trestní stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1, 5 trestního řádu proti celkem dvanácti fyzickým

osobám. Organizovaná zločinecká skupina neoprávněně v podobě několika obchodních firem provozovala, organizovala a zprostředkovávala hazardní hru, kterou prohlašovala jako hru vědomostní, a to prostřednictvím HTZ ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, resp. § 3 odst. 1, 2 písm. e) zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, aniž by měla k takovému provozování řádná povolení Ministerstva financí České republiky (dále jen „MF ČR“). Takto bez řádného povolení organizovaná skupina provozovala více jak 800 HTZ na celém území České republiky. Provoz HTZ byl zaznamenán od roku 2014 do roku 2018 v tzv. kamenných provozovnách (herny, hospody, bary). Neoprávněný prospěch zločinecké skupiny činil více jak 80 mil. Kč.

V prvotní fázi této kauzy tedy před zahájením trestního stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu bylo provedeno komplexní finanční šetření ke všem prověřovaným fyzickým a právnickým osobám. *„Při dodržení terminologie trestního řádu v této etapě lze mluvit o finančním prověřování.“*⁸⁵ Komplexní finanční šetření spočívalo v zjištění majetku a věcí prověřovaných fyzických a právnických osob, tzn. vyhledat, zadokumentovat a zajistit výnosy z trestné činnosti organizované zločinecké skupiny. Ke komplexnímu finančnímu šetření bylo přistoupeno z důvodu kdy, se předpokládalo, že organizovaná zločinecká skupina způsobila značnou škodu, resp. získala značný majetkový prospěch podle ustanovení § 138 trestního zákoníku. Což bylo zřejmé z důvodu, že organizovaná zločinecká skupina provozovala velké množství HTZ po celém území České republiky. *„Výsledkem je identifikace a dokumentace výnosů z trestné činnosti a majetkový profil zájmové osoby a zajištění výnosů a legálního majetku pachatele (jiné osoby) pro účely trestu (opatření) propadnutí (zabrání) věcí a jiných majetkových hodnot, případně propadnutí majetku.“*⁸⁶ V této fázi prověřování byly použity veškeré možné zákonné prostředky k zjišťování majetku organizované zločinecké skupiny podle ustanovení § 8 odst. 1, 2 trestního řádu.

⁸⁵ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 18 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

⁸⁶ Tamtéž.

Souběžně s komplexním finančním šetřením probíhalo v kauze prověřování podle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu, kdy bylo použito v několika případech operativně pátracích prostředků podle trestního řádu. Zejména byl použit institut předstíraného převodu podle ustanovení § 158c trestního řádu, dále sledování osob a věcí podle ustanovení § 158d trestního řádu. Dalšími zákonnými instituty, které pracovní tým v kauze použil, byly odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle ustanovení §§ 88, 88a trestního řádu.

V kauze pracovní tým postupoval také podle zákona č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky, kde byly využity instituty podpůrných pátracích prostředků podle ustanovení § 72.

Postup policejního orgánu k zjištění majetku podezřelých fyzických a právnických osob v kauze byl následující. Nejprve byly zjištěny pomocí podpůrných pátracích prostředků konkrétní zájmové fyzické a právnické osoby. Po zjištění relevantních informací byly tyto osoby pomocí interních (např. IS evidence obyvatel) a otevřených (IS Veřejný rejstřík a Sbírka listin - <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>) informačních databází identifikovány. Identifikací bylo zjištěno, že v páchané trestné činnosti nelegálního provozování hazardních her je zainteresováno více jak 12 fyzických osob a více jak 20 právnických osob.

Po následné identifikaci zájmových osob byl policejním orgánem pracovního týmu vypracován podnět k vyžádání bankovních informací podle ustanovení § 8 odst. 2 trestního řádu prostřednictvím Centrální evidence účtů, který byl doručen dozorujícímu státnímu zástupci příslušného okresního státního zastupitelství.

Celkem bylo zjištěno více jak 50 bankovních účtů prověřovaných fyzických a právnických. Současně s tímto podnětem policejní orgán vyžádal i nebankovní informace podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu. Následovalo vyžádání informací z Centrální evidence exekucí - Exekutorská komora ČR, ze SOLUS – zájmové sdružení právnických osob.

Finanční šetření k vlastnictví movitých věcí bylo u zájmových osob zaměřeno na zjištění motorových vozidel v IS Policie ČR – Centrální registr vozidel, IS

Evidenci zbraní. Policejní orgán dále vyžádal podání informací podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu od Úřadu pro civilní letectví, Letecké amatérské asociace, dále od Státní plavební správy a Ministerstva dopravy ČR – odbor drážní a vodní dopravy.

Nemovitosti ve vlastnictví zájmových osob byly zjišťovány v Českém úřadě zeměměřičského a katastrálního. Celkem bylo zjištěno více jak 20 nemovitostí (pozemkové parcely, bytové jednotky, garáže) zájmových osob.

Po doručení vyžádaných informací od uvedených institucí, policejní orgán následně provedl důkladnou analýzu zejména výpisů z bankovních účtů, analýzu zjištěných obchodních podílů zájmových osob a zjištěných movitých a nemovitých věcech.

V kauze dále následovaly domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a pozemků, a osobní prohlídky podle ustanovení § 82 trestního řádu. Při těchto prohlídkách byly zajištěny nejen finanční prostředky (více jak 1 mil. Kč) tak i HTZ (více jak 200 kusů) s finančními prostředky (více jak 750 000 Kč), ale i výpočetní technika (jako osobní počítače, tiskárny, kopírky apod.) a další listinné důkazy svědčící proti organizované zločinecké skupině. Po těchto prohlídkách bylo zahájeno trestní stíhání konkrétních fyzických osob podle ustanovení § 160 odst. 1, 5 trestního řádu. Celkem bylo v kauze obviněno dvanáct fyzických osob. V této chvíli se finanční šetření dostalo do další fáze po zahájení trestního stíhání. *„Smyslem této etapy je prokázat, že identifikovaný výnos z trestné činnosti byl získán trestným činem, pro který bylo sděleno obvinění. Výsledkem je jednoznačná identifikace výnosů z trestné činnosti, jehož seznam by měl být v návrhu na podání obžaloby, předkládané policejním orgánem dozorujícím státnímu zástupci. V této etapě je rovněž nutné zajistit legální majetek pachatele pro zajištění nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem a pro účely trestu propadnutí majetku nebo případně pro účely zajištění peněžitého trestu dle § 344a tr. řádu.“*⁸⁷

Vzhledem k tomu, že vyšetřování bylo komplikované zejména větším počtem obviněných osob, zajištěného důkazního materiálu, který se vyhodnocoval

⁸⁷ ŠUGÁR, Ján a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 18 s. Edice EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7.

několik měsíců a začínající epidemií typu Koronavirus SARS-CoV-2 bylo z pokynu dozorujícího státního zástupce opakováno komplexní finanční šetření k již obviněným fyzickým osobám. To znamená, že opět byly zjišťovány potřebné informace k těmto osobám prostřednictvím IS Policie ČR a z veřejných IS. Došlo i k vyžádání nových informací podle ustanovení § 8 odst. 1, 2 trestního řádu.

Po provedení veškerých potřebných úkonů a potřebných analýz ze zajištěných informací podle § 8 odst. 1, 2 trestního řádu, které trvaly několik měsíců, specialista po předchozí domluvě s dozorujícím státním zástupcem sepsal formulář s názvem „Podnět k návrhu na postup dle § 347 trestního řádu – zajištění majetku několika obviněných“ (viz příloha č. 3). Na základě tohoto podnětu dozorující státní zástupce vydal Usnesení o zajištění majetku obviněných, kdy následně po stížnostech obviněných místně příslušný okresní soud Usnesením zrušil napadené usnesení státního zástupce jako nedůvodné a nezákonné podle ustanovení § 149 odst. 1 trestního řádu. Na základě tohoto usnesení okresního soudu vydal dozorující státní zástupce další Usnesení, tentokrát podle ustanovení § 344a odst. 1 trestního řádu pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu – zajištění určené části majetku obviněných. Podle ustanovení § 344a odst. 3 trestního řádu ve spojení s § 47 odst. 4 trestního řádu *„soud a v přípravném řízení státní zástupce v usnesení o zajištění zakáže obviněnému, aby majetek uvedený v rozhodnutí o zajištění a případně též majetek, který bude při výkonu takového rozhodnutí sepsán, po oznámení usnesení převedl na jiného nebo jej zatížil anebo aby jej záměrně poškozoval nebo ničil. Dále mu uloží, aby předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci do 15 dnů od oznámení usnesení a u následně sepsaného majetku v jimi stanovené lhůtě sdělil, zda a kdo má k zajištěnému majetku předkupní nebo jiné právo nebo zda je jiným způsobem omezen výkon práva s ním nakládat, a bylo-li zajištěno majetkové právo, též kdo je osobou povinnou poskytnout odpovídající plnění, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66). Je-li to zapotřebí pro účely zajištění, lze v usnesení o zajištění nebo i v dodatečném usnesení zakázat nebo omezit také výkon dalších práv souvisejících se zajištěným majetkem, a to včetně práv teprve v budoucnu vzniklých. Právní jednání učiněné v rozporu se zákazy*

*uvedenými ve větě první a třetí je neplatné, přičemž soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu; o tom je třeba obviněného poučit.*⁸⁸

Z celkového počtu dvanácti obviněných v kauze se podařilo zjistit a zajistit majetek pouze u čtyř obviněných. Zbylí obvinění neměli podle zajištěných informací žádné majetky.

Obviněnému, který byl v diplomové práci označen pod pořadovým číslem 1, byla pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu zajištěna určená část majetku podle ustanovení § 344a odst. 1 trestního řádu. Jednalo se o finanční prostředky – více jak 1 mil. Kč, které byly zajištěny při prohlídce jiných prostor a pozemků (kancelář obchodní firmy, jejímž byl obviněný jednatelem). Další finanční prostředky – více jak 2,5 mil. Kč a více jak 1 300 EUR, byly zajištěny při domovní prohlídce v bydlíšti obviněného. Ještě byly obviněnému zajištěny obchodní podíly ve třech obchodních společnostech, kde jedna z těchto společností měla sídlo v Seychelské republice, zbývající obchodní společnosti měly sídla v České republice. Obviněnému byly zajištěny tři pozemky v České republice, které byly ve vlastnictví jedné z obchodních společností, které byly zajištěny obchodní podíly. Posledními movitými věcmi, které byly obviněnému zajištěny bylo devět kusů mincí s ražbou 100 EUR.

Obviněným, kteří byli označeni v diplomové práci pod pořadovým číslem 2, 3, byly pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu zajištěny určené části majetku podle ustanovení § 344a odst. 1 trestního řádu. U obou obviněných se jednalo o bytovou jednotku vymezenou podle zákona o vlastnictví bytů, které se nacházely v České republice.

Obviněnému, který byl v diplomové práci označen pod pořadovým číslem 4, byla pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu zajištěna určená část majetku podle ustanovení § 344a odst. 1 trestního řádu, a to bytová jednotka vymezená podle zákona o vlastnictví bytů, a garáž, tyto se nacházely v České republice.

Dále v kauze probíhalo standartní vyšetřování, které spočívalo v další analytické činnosti zajištěných listinných a digitálních záznamů, dále pak zajišťování dalších

⁸⁸ § 47 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

důkazních prostředků – listinné materiály, výslechy svědků, znalecká zkoumání atp. „*Důkazní prostředky, z nichž orgány činné v trestním řízení (resp. jiné orgány) mohou čerpat důkazy, vyjmenovává trestní řád v ustanovení § 89 odst. 2. Uvádí obecně, že za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci. Přitom pouze jako příklad uvádí výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání.*“⁸⁹

Následně policejní orgán dospěl k závěru, že vyšetřování je skončené a po další domluvě s dozorujícím státním zástupcem vypracoval Návrh na podání obžaloby podle ustanovení § 166 odst. 3 trestního řádu proti obviněným. Policejní orgán navrhl, aby byl podán návrh na:

- zabrání věci dle § 101 odstavec 1 písmeno c) trestního zákoníku – více jak 200 kusů TZ a dalšího jejich příslušenství (klíče, paměťová média, případně napájecí kabely a síťové prvky), které byly zajištěny v jednotlivých provozovnách a skladech,
- propadnutí věci dle § 70 odstavec 1 trestního zákoníku – finančních prostředků vyjatých z HTZ ve výši více jak 750 000,- Kč,
- propadnutí věci dle § 70, odst. 2, písm. b) trestního zákoníku – finančních prostředků zajištěných u obviněného č. 1 ve výši více jak 3,5 mil. Kč, více jak 1.300 EUR a 9 kusů mincí s ražbou 100 EUR,
- propadnutí majetku dle § 66, odst. 1 trestního zákoníku v případě obviněného č. 1 – obchodní podíly v obchodních společnostech, nemovitosti – tři pozemky, v případě obviněných č. 2 a č. 3 nemovitosti – bytové jednotky, v případě obviněného č. 4 nemovitosti – bytová jednotka a garáž.

Následně po doručení výše uvedeného návrhu podal dozorující státní zástupce příslušného okresního státního zastupitelství v kauze tzv. Obžalobu podle ustanovení § 176 odst. 1 trestního řádu na obviněné příslušnému okresnímu soudu. V obžalobě státní zástupce uvedl obsah zajištěného majetku obviněných podle ustanovení § 344a trestního řádu, který korespondoval jak s jeho

⁸⁹ Jelínek, J. a kolektiv: *Trestní právo procesní*. 5. vydání. Praha: Leges, 2018. 386 s. ISBN 978-80-7502-278-3.

Usnesením podle ustanovení § 344a odst. 1 trestního řádu pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu, tak i s Návrhem na podání obžaloby policejního orgánu (viz tabulka č. 5).

Tabulka 6: Celkový přehled zajištěného majetku pro účely zajištění výkonu peněžitého trestu⁹⁰

	<i>zajištěné finanční prostředky</i>	<i>zajištěné obchodní podíly</i>	<i>zajištěné nemovitosti</i>
obviněný č. 1	2,5 mil Kč 1 300 EUR	ve třech obchodních společnostech	tři pozemky v ČR
obviněný č. 2	nezajištěno	nezajištěno	bytová jednotka v ČR
obviněný č. 3	nezajištěno	nezajištěno	bytová jednotka v ČR
obviněný č. 4	nezajištěno	nezajištěno	bytová jednotka a garáž v ČR

Státní zástupce dále v obžalobě uvedl zajištěné nástroje trestné činnosti podle ustanovení § 79a trestního řádu obviněných (tiskárny, notebook) a navrhl, aby podle ustanovení § 101 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku bylo rozhodnuto o zabránění věcí – zajištěných HTZ, a podle ustanovení § 101 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku bylo rozhodnuto o zabránění peněžních prostředků z pokladniček zajištěných HTZ (viz tabulka č. 6).

Tabulka 7: Celkový přehled zajištěných HTZ a finančních prostředků z HTZ⁹¹

<i>Provozovatel HTZ</i>	<i>počet zajištěných kusů</i>	<i>zajištěné finanční prostředky v Kč z HTZ</i>
Obchodní firma č. 1	25	50 125
Obchodní firma č. 2	23	29 580
Obchodní firma č. 3	28	305 770
Obchodní firma č. 4	8	14 925
Obchodní firma č. 5	1	0
Obchodní firma č. 6	32	61 120
Obchodní firma č. 7	38	136 000
Obchodní firma č. 8	48	153 725
Obchodní firma č. 9	15	48 400

⁹⁰ Zdroj: Policie České republiky

⁹¹ Zdroj: Policie České republiky

Popsaná kauza se v době zpracovávání diplomové práce projednává u okresního soudu, kde probíhá soudní řízení. K datu tisku diplomové práce nebylo v kauze prozatím pravomocně rozhodnuto.

6 OPATŘENÍ

Opatření, která by vedla ke zlepšení práce orgánů činných v trestním řízení v rámci finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství, by se dala rozdělit do dvou kategorií. První kategorie by spočívala v začlenění institutu finančního šetření do trestně právních norem. Druhá kategorie by spočívala v tzv. rozpracování třetích osob v rámci finančního zpravodajství.

6.1 Začlenění institutu finančního šetření do trestně právních norem

První kategorií opatření by bylo začlenění institutu finančního šetření do trestněprávních norem. Především do zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, do zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Tomuto problému se již v minulosti věnovala veřejná zakázka s evidenčním číslem VF20142015038 v rámci Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015. V závěru zprávy z této veřejné zakázky vyplývá, že je potřeba začlenit institut do trestněprávních norem, a to z několika důvodů. Jedním z důvodů je, že institut finančního šetření není v praxi realizován ve všech relevantních případech. Pokud by byl institut začleněn, musely by se orgány činné v trestním řízení tímto institutem řídit a provádět ho.

Ve zprávě je také uveřejněna i alternativní řešení tohoto problému. Jedná se o využití operativně pátracích činností policie v rámci finančního šetření. *„Provedení finančního šetření se velmi obvykle kryje s prováděním dokazování a zajišťováním důkazů k finančním tokům v rámci páchané trestné činnosti. Tedy finanční šetření v těchto případech slouží nejen k odhalení výnosů z trestné činnosti, ale i k dokumentaci a odhalení spáchání samotných trestných činů. Je zde tedy možné hovořit o syntéze finančního šetření a procesu dokazování. ... Důležitou okolností pro okamžik zahájení finančního šetření je prvek skrytosti provádění finančního šetření. Jde o to, aby samotné provádění finančního*

*šetření neohrozilo samotné dokazování únikem informací právě o skutečnosti, že je prováděno finanční šetření.*⁹²

Do současné doby, tj. první polovina měsíce března roku 2023, nebyl institut finančního šetření začleněn do trestněprávních norem. Existují pouze spekulace, proč se čeští zákonodárci k začlenění institutu do současné doby nerozhodli.

6.2 Rozpracování třetích osob v rámci finančního zpravodajství

Následující kategorii opatření lze nazvat jako „rozpracování třetích osob v rámci finančního zpravodajství.“ To znamená, že by k tomuto rozpracování přistoupily policejní orgány v době, kdy se jim provedeným finančním šetřením prověřované osoby nepodařilo vyhledat, zadokumentovat a zajistit majetek. *„Majetkem se obecně rozumí soubor všech věcí (movitých i nemovitých), soubor všech majetkových práv, jakož i soubor majetkových závazků.*“⁹³ V běžné praxi jsou stále případy, kdy prověřované osoby v rámci trestního řízení fiktivně převádějí svůj majetek na třetí osoby, zatěžují majetek např. exekucemi na fiktivní pohledávky atp. Tímto se prověřované osoby „zbavují“ majetku, aby se vyhnuly možnému riziku případného propadnutí majetku v pravomocném odsouzení soudem. V těchto případech by pak následovalo opatření policejního orgánu v rámci finančního zpravodajství. Jistě by se takto postupovalo v závažnějších kauzách. Ne v každých kauzách jsou státní zástupci nakloněni k tak rozsáhlému rozpracování třetích osob. Opatření by spočívalo v následujících postupech.

Na začátku rozpracování třetích osob je samozřejmé, že policejní orgán si musí tento postup nejprve řádně zkonzultovat a odůvodnit postup s dozorujícím státním zástupcem. Jak již bylo naznačeno by se postupovalo ve složitějších trestních řízeních. Nejprve by se postupovalo tak, že by policejní orgán operativním šetřením zjistil veškeré možné třetí osoby v dané kauze trestního řízení. To znamená zjištění nejbližšího příbuzenstva prověřované osoby. Tímto příbuzenstvím může být např. manžel, manželka, druh, družka, registrovaný

⁹² Mazánek, J.: Možnosti využití operativně pátrací činnosti policie při vyhledávání výnosů z trestné činnosti a finančním šetření, str. 51 – 52, příspěvek byl publikován v rámci Sborníku ze III. ročníku mezinárodního vědeckého symposia „Poznej svého klienta III“, editován JUDr. Ing. Otakar Schlossbergerem, Ph.D., Vysoká škola finanční a správní, z. ú., 2015, ISBN 978-80-7408-090-6

⁹³ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o Úmluvě Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu č. 75/2013 Sb. m. s.

partnerk/a, veškeré děti, rodiče, švagři atp. Dále zjištění veškerých obchodních korporací (myšleno např. družstvo, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, popř. evropské obchodní společnosti), ve kterých je prověřovaná osoba nějak zainteresována (např. majitel, jednatel, podílník, člen představenstva atp.). Informace k obchodním společnostem se získávají na webovém portále s názvem „JUSTICE.CZ“.

Samozřejmě v této kategorii třetích osob se musí uvést i možnost, že by prověřovaná osoba k páčání trestné činnosti použila tzv. bílého koně. *„Bílý kůň je slangově označovaná osoba, která je nastrčená k páčání trestné činnosti, aby zakryla skutečného pachatele nebo osobu, která má z této činnosti prospěch. Bílý kůň pak v daném případě figuruje jako pachatel i poškozený. K roli bílého koně bývá osoba často donucena vydíráním, může se ale také jednat o naivní nebo nevzdělanou osobu, která ani nemusí tušit, že se dopouští trestné činnosti. Zvláštním případem bílého koně jsou osoby, u nichž se předpokládá, že vzhledem k jejich věku nebo duševnímu stavu bude soud jejich jednání posuzovat velmi mírně nebo od potrestání upustí. V některých případech bývají bílí koně nakonec zlikvidováni, aby se snížilo riziko prozrazení.“*⁹⁴

Po zjištění těchto třetích osob by policejní orgán přistoupil k dalšímu postupu. Ten by spočíval v zjištění veškerých bankovních účtů těchto osob cestou dozorujícího státního zástupce – vyžádání bankovního tajemství podle ustanovení § 8 odst. 2 trestního řádu. Po zjištění konkrétních bankovních institucí a bankovních účtů, by policejní orgán vyžádal již tyto konkrétní bankovní účty. Následně by tyto účty byly podrobeny důkladné analýzy u specialisty analytika. Což v rozsáhlých kauzách může způsobovat značné časové a kapacitní problémy. V souběhu vyžadování bankovního tajemství by policejní orgán operativním šetřením dále zjišťoval ke třetím osobám jejich nemovitosti. Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník „*nemovité věci jsou pozemky*

⁹⁴ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Bílý kůň* [online]. c2022 [citováno 15. 01. 2023].

Dostupný z WWW:

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=B%C3%ADl%C3%BD_k%C5%AF%C5%88&oldid=20969934

*a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.*⁹⁵

Vyžadování výpisu z katastru nemovitostí se v současné době provádí pomocí tzv. „dálkového přístupu KN ČR“ na webových stránkách Státní správy zeměměřičství a katastru <https://www.cuzk.cz/dp>. „Zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup je forma zveřejnění informací, kterou předepisují mnohé české právní předpisy zejména státním orgánům a dalším institucím veřejného charakteru. Většina předpisů, které termín „způsob umožňující dálkový přístup“ používají, jej blíže nedefinuje – v praxi je vykládán jako opisné označení pro zveřejnění na internetu (resp. na webových stránkách), jiné způsoby bývají připouštěny či zmiňovány nanejvýš obecně a okrajově. Termín se objevuje v právních předpisech od přelomu tisíciletí, kdy se internet rozšířil masově; někdy bývá také upřesněn jako „dálkový přístup pomocí počítačové sítě“ (zákon o katastru nemovitostí).“⁹⁶ K takovému dálkovému přístupu mají oprávnění zejména specialisté, kteří provádějí finanční šetření. Pozn. v minulosti se informace o výpisu z katastru nemovitostí prováděla písemně na základě žádosti podle § 8 odst. 1 trestního řádu. Po zajištění příslušných výpisů z katastru nemovitostí by policejní orgán provedl důkladnou analýzu těchto výpisů. Pro přehlednost se doporučuje zjištěná data převést do tabulky v programu EXCEL.

Dalším souběžným krokem policejního orgánu by bylo zjišťování movitých věcí třetích osob. „Movitá věc je každá věc v právním smyslu, která není nemovitou.“⁹⁷

⁹⁵ § 498 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

⁹⁶ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Způsob umožňující dálkový přístup* [online]. c2019 [citováno 21. 01. 2023]. Dostupný z WWW:

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Zp%C5%AFsob_umo%C5%BE%C5%88uj%C3%AD%C3%AD_d%C3%A1lkov%C3%BD_p%C5%99%C3%ADstup&oldid=17627994

⁹⁷ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Movitá věc* [online]. c2017 [citováno 21. 01. 2023].

Dostupný z WWW:

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Movit%C3%A1_v%C4%9Bc&oldid=15444737

Movité věci jsou v tomto případě evidované:

- osobní a nákladní automobily
- zbraně
- lodě
- letadla.

Informace k vlastnictví osobních, nákladních vozidel a zbraní policejní orgán zjišťuje v informačních systémech Policie ČR (IS – registr vozidel, IS – centrální registr zbraní). Informace týkající se vlastnictví lodí policejní orgán vyžaduje na základě § 8 odst. 1 trestního řádu u Státní plavební správy a Ministerstva dopravy České republiky – odbor drážní a vodní dopravy. Informace o vlastnictví letadel je vyžadováno také podle § 8 odst. 1 trestního řádu u Úřadu pro civilní letectví a Letecké amatérské asociace ČR. Opět je dobré pro přehlednost v případě většího množství zajištěných informací, data převést do tabulky v programu EXCEL.

Další potřebné informace ke třetím osobám by vyžadoval policejní orgán podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu u následujících institucí:

- pojišťovny registrované v České republice
- penzijní společnosti registrované v České republice
- společnosti zabývajícími se energetickými službami⁹⁸
- společnosti zabývajícími se úložnými⁹⁹
- družstevní záložny¹⁰⁰
- zasilatelské společnosti.¹⁰¹

Zajištěná data z těchto institucí je opět žádoucí vložit do přehledné tabulky v programu EXCEL. Další potřebné informace je potřeba vyžádat podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu u dalších institucí jako je SOLUS – *„zájmové sdružení právnických osob, jehož cílem je v rámci tzv. odpovědného úvěrování přispívat k prevenci předlužování klientů, k prevenci*

⁹⁸ např. společnosti ČEZ, innogy, E.ON atp.

⁹⁹ např. společnosti Artesa Safe Deposit, LESS MESS STORAGE atp.

¹⁰⁰ např. společnosti AKCENTA, NEY spořitelní družstvo, Záložna CREDITAS atp.

¹⁰¹ např. spol. Western Union, TRAVELEX Czech Republic, Intercash atp.

*růstu počtu dlužníků v prodlení, ke zvyšování vymahatelnosti stávajících dluhů po splatnosti a rovněž ke snižování potenciální finanční ztráty věřitelů,*¹⁰² dále z Centrální evidence exekucí, z Úřadu práce České republiky, z Ministerstva financí České republiky. Opět získaná data je potřeba vložit do přehledných tabulek. Veškeré zjištěné informace ke třetím osobám policejní orgán průběžně analyzuje a vyhodnocuje.

Souběžně se zajišťováním, analýzou a vyhodnocováním policejní orgán zjišťuje operativní cestou další možné informace k prověřované osobě. Tyto informace by se zakládaly v zjišťování, např. jakými finančními prostředky prověřovaná osoba nakupuje drahé luxusní oblečení¹⁰³, luxusní šperky a další podobné zboží popř., které osoby by tyto věci finančně hradily. V těchto případech ceny luxusního oblečení šperků jsou řádově v deseti až stovkách tisíc Kč. Dále by policejní orgán zjišťoval informace k uskutečněným finančním platbám např. za luxusní dovolené, zážitkové pobyty, luxusní jídla, za vstupenky na hudební produkce, utkání ve fotbale (např. fotbalové zápasy Ligy mistrů, Bundesligy, Premier League atp.), v ledním hokeji (např. návštěva zápasu v NHL) atp.

Policejní orgán po zajištění veškerých potřebných informací a jejich důkladné analýze, by získal komplexní přehled o movitém a nemovitém majetku a finanční situaci třetích osob. Z tohoto přehledu by pak bylo patrné, že tento jejich majetek a případné finanční prostředky pocházejí ze zdrojů původně prověřované osoby. Policejní orgán by pak tento komplexní přehled využil v další fázi trestního řízení.

¹⁰² *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: SOLUS* [online]. c2021 [citováno 21. 01. 2023]. Dostupný z WWW: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=SOLUS&oldid=19907387>

¹⁰³ např. Dior, Prada, Dolce & Gabbana atp.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla vypracována z mnoha různých zdrojů informací. Základním zdrojem informací je dlouholetá policejní praxe autora diplomové práce. Mezi další zdroje patří odborná literatura v knižní i digitální podobě, ze specializované literatury, která je dostupná na webových stránkách globální sítě internet. Samozřejmě byly informace získány z platných zákonů České republiky (trestní řád, trestní zákon, zákon o Policii České republiky atp.), ze zákonů Evropské unie (Směrnice, Nařízení atp.), z interních aktů řízení (závazné pokyny). Informace byly také získány ze zdrojů Policie ČR (Policejní prezidium, NCOZ SKPV, ÚO), z veřejných zdrojů FAÚ.

Diplomová práce měla několik elementárních cílů, které se podařilo dosáhnout. Základním cílem bylo teoretické vymezení problematiky finančního zpravodajství. Problematika byla podrobně rozpracována v podkapitolách na metody a formy finančního zpravodajství, získání, prověrka a rozpracování poznatku. Problematiku se podařilo v těchto podkapitolách detailně vyobrazit. Taktéž se podařilo popsat výklad pojmů problematiky finančního šetření. Detailně byly popsány pojmy, jako je zájmová osoba, zájmový majetek, zajištění majetku, legalizace výnosů z trestné činnosti, odčerpávání výnosů, majetkový profil, policejní orgán, specializované pracoviště, Finanční analytický úřad, úřad ARO.

V diplomové práci se dále podařilo vysvětlit právní úpravu oblasti finančního zpravodajství, potažmo finančního šetření. Byly zjištěny závěry, že v této oblasti existuje právní úprava jak v národní (české), tak i v mezinárodní úpravě. V české úpravě se jedná zejména o závazný pokyn policejního prezidenta č. 174/2011, který upravuje provádění finančního šetření a zajišťování výnosů z trestné činnosti v trestním řízení a s tím souvisejících vybraných úkonů a organizačních opatření při vyhledávání, prověřování a vyšetřování trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti a legalizace výnosů z trestné činnosti. Další zákonná národní úprava pojednává o subsidiárních zákonech, které jsou např. trestní řád, trestní zákoník, zákon o trestněprávní odpovědnosti právnických osob, zákon o Policii České republiky, zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech

trestních, zákon o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákona - „Anti Money Laundering“), zákon o centrální evidenci účtů, a další. V mezinárodní právní úpravě se jedná o směrnice Evropského parlamentu a Rady (č. 2014/42/EU, č. 2019/1153) a rámcová rozhodnutí Rady (např. č. 2002/584/SVV, č. 2003/577/SVV, č. 2005/214/SVV).

Diplomová práce se zabývala otázkou analýzy tzv. tvrdých dat a vývojem operativní situace v České republice v problematice finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství. Předmětná data byla získána od Policie ČR a FAÚ. Data byla získána za období let 2017 až 2021, v jednom případě již za rok 2022. Data byla získána z veřejně dostupných zdrojů i z interních zdrojů Policie ČR. Data se týkala celkové škody a hodnoty zajištěného majetku, využitých zajišťovacích institutů, celkového počtu trestních oznámení FAÚ, provedených komplexních finančních šetření. Provedenou důkladnou analýzou a komparací dat byly zjištěny závěry, že za předmětné období byly zjištěny v některých zkoumaných vzorcích výkyvy v ukazatelích jak směrem nahoru, tak směrem dolů v tzv. covidové době (roky 2020, 2021 a část roku 2022). Také např. ukazatele počtu využitých institutů podle ustanovení § 78 trestního řádu měly sestupnou tendenci v tomto období. Naopak vzestupnou tendenci měly zajištěné hodnoty podle ustanovení § 79a trestního řádu. Sestupná tendence byla také zaznamenána na ÚO Louny v počtu zajištěných a odčerpaných hodnot podle ustanovení § 78 trestního řádu. Mírný pokles byl zaznamenán i v zajištěných finančních prostředcích instituce FAÚ. Největší nárůst byl zjištěn jak na Policejním prezidiu u hodnoty celkových trestních oznámení, tak z lustrací poznatků. U některých těchto hodnot došlo i více jak o 100procentní nárůst za sledované období.

Diplomová práce měla také za cíl opatření, která by vedla ke zlepšení a zefektivnění práce orgánů činných v trestním řízení v rámci finančního šetření, potažmo finančního zpravodajství. Z diplomové práce vyplynulo, že by se dalo navrhnout opatření, které by finanční šetření jako celek v první řadě začlenilo do trestně právních norem České republiky, zejména do trestního řádu, trestního zákoníku a do zákona o Policii České republiky. Další z návrhů opatření

je pak možnost rozpracování třetích osob v rámci finančního zpravodajství v probíhajícím trestním řízení. K tomuto rozpracování by přistoupily policejní orgány v době, kdy by se jim provedeným finančním šetřením prověřovaných osob nepodařilo vyhledat, zadokumentovat a zajistit majetek. Oba tyto návrhy by s jistotou po důkladném rozpracování a analýze kompetentních orgánů vedly ke sjednocení, zjednodušení, zefektivnění práce orgánů činných v trestním řízení v rámci institutu finančního šetření jako celku.

Závěrem diplomové práce lze konstatovat, že finanční zpravodajství v rámci finančního šetření je důležité pro práci orgánů činných v trestním řízení. Jeví se jako nezastupitelné ve vyhledávání, zadokumentování a zajištění majetku, v boji proti legalizaci výnosů a následnému odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Finanční zpravodajství, potažmo finanční šetření, má mnoho instrumentů, které orgán v trestním řízení může, resp. musí používat v každodenní práci v rámci trestního řízení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

DVOŘÁK, V., ŠUGÁR, J., MÁLEK, P., HORÁČEK, P.: *Výnosy z trestné činnosti*. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2010. ISBN 978-80-86960-67-8.

GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., a kolektiv: *Kriminologie*, 4. Aktualizované vydání, Wolters Kluwer, ISBN 978-80-7478-614-3 (váz.)

HABYCH Lukáš, KLOUBEK Martin a kol. *Činnost policejních služeb*. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6.

JELÍNEK, J. a kolektiv: *Trestní právo procesní*. 5. vydání. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-278-3.

KONRÁD, Z.; PORADA, V.; STRAUS, J.; SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.

MICHÁLEK, Luděk a kol. *Kriminální zpravodajství jako nástroj kontroly trestné činnosti a zajišťování bezpečnosti*. Kolektivní monografie. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2020. ISBN 978-80-7251-506-6.

NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní Akademie České republiky v Praze*, 1. vydání, Praha: ABOOK 2017. ISBN: 978-80-906974-0-9.

NĚMEC, Miroslav et. al. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium – I. díl. Aktuální problémy kriminalistické teorie*. Praha: ABOK s.r.o. 2018, 491 stran. ISBN 978-80-906974-1-6.

NĚMEC, Miroslav et. al. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium – II. díl. Aktuální problémy kriminalistické teorie*. Praha: ABOK s.r.o. 2018, 491 stran. ISBN 978-80-906974-2-3.

ŠUGÁR, J. *Certifikovaná metodika finančního šetření pro Policii České republiky*, Praha, Eupress, Vysoká škola finanční a správní, 2015, ISBN 978-80-7408-122-4.

ŠUGÁR, J. *Finanční šetření v trestním řízení*. Praha, Eupress, Vysoká škola finanční a správní, 2015. 180 s. ISBN 978-80-7408-121-7.

ŠUGÁR, J., MÁLEK, P., HORÁČEK, P. *Výnosy z trestné činnosti*. Praha: Scientia spol. s r.o. 2010, ISBN 978-80-86960-67-8.

VÍTKOVÁ, Petra. *Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty podle §79a až 79g trestního řádu*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, 228 s. ISBN 978-80-7598-551-4.

Právní normy

Rámcové Rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV),

Rámcové Rozhodnutí Rady 2003/577/SVV ze dne 22. července 2003 o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii

Rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze dne 24. února 2005 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti

Rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut

Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti

Rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii

Rámcové rozhodnutí Rady 2008/947/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty

Rámcové Rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech

Rámcové rozhodnutí Rady 2008/978/SVV ze dne 18. prosince 2008 o evropském důkazním příkazu k zajištění předmětů, listin a údajů pro účely řízení v trestních věcech

Rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy

Rozhodnutí Rady 2006/783/SVV ze dne 6. října 2006 o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci

Rozhodnutí Rady 2009/426/SVV ze dne 16. prosince 2008 o posílení Eurojustu a o změně rozhodnutí 2002/187/SVV o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/42/EU ze dne 03. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2019/1153 ze dne 20. června 2019 o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů a o zrušení rozhodnutí Rady 2000/642/SVV

Ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava České republiky ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních

Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení („zákon o správě zajištěných věcí“)

Zákon č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení („zákon o fondu pro oběti“)

Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákona - „Anti Money Laundering“)

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí

Zákon č. 300/2016 Sb. o centrální evidenci účtů

Zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů

Interní akty řízení

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174/2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení v posledním znění

Rozkaz policejního prezidenta č. 125/2015, kterým se zřizuje tým VÝHRA

Rozkaz ředitele úřadu kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia č. 12/2022, kterým se zrušuje interní akt řízení

Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013 o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení

Webové portály

FAÚ – O úřadu. *www.financnianalytickyurad.cz* [online]. [cit. 10. 11. 2022].
Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyurad.cz/o-uradu>

FAÚ – O úřadu. [online]. [cit. 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW:
<https://www.financnianalytickyurad.cz/o-uradu>

FAÚ – O úřadu. Výroční zprávy. *www.financnianalytickyurad.cz* [online].
[cit. 27. 11. 2022]. Dostupný z WWW:
<https://www.financnianalytickyurad.cz/vyrocní-zpravy>

FAÚ – VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021. [online]. [cit. 26. 12. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.financnianalytickyyurad.cz/files/vyrocnizprava-financniho-analytickeho-uradu-za-rok-2021.pdf>

Kratochvíl Martin. Operativní situace a význam její znalosti pro operativně pátrací činnost a řízení SKPV. [online]. [cit. 27. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://www.scribd.com/presentation/460919979/T-5>

MUNI Portál elektronických informačních zdrojů. MagnusWeb. [online]. [cit. 21. 12. 2022]. Dostupný z WWW: <https://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?lang=cs&id=495>

Policie České republiky. PREVENTIVNÍ INFORMACE. *Vishing a spoofing*. [online]. [cit. 29. 12. 2022]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/vishing-a-spoofing.aspx>

Policie České republiky. ZPRAVODAJSTVÍ. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021*. [online]. [cit. 29. 12. 2022]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

Spolupráce mezi zeměmi EU při vyhledávání majetku z trestné činnosti. [online]. [cit. 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:114156&from=CS>

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Finanční analytický úřad [online]. c2022 [citováno 26. 11. 2022]. Dostupný z WWW: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Finan%C4%8Dn%C3%AD_analytick%C3%BD_%C3%BA%C5%99ad&oldid=21430636

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Fyzická osoba [online]. c2021 [citováno 07. 11. 2022]. Dostupný z WWW: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Fyzick%C3%A1_osoba&oldid=20450577

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Bílý kůň [online]. c2022 [citováno 15. 01. 2023]. Dostupný z WWW: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=B%C3%AD%C3%BD_k%C5%AF%C5%88&oldid=20969934

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Způsob umožňující dálkový přístup [online]. c2019 [citováno 21. 01. 2023]. Dostupný z WWW:
https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Zp%C5%AFsob_umo%C5%BE%C5%88uj%C3%ADc%C3%AD_d%C3%A1lkov%C3%BD_p%C5%99%C3%ADstup&oldid=17627994

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Movitá věc [online]. c2017 [citováno 21. 01. 2023]. Dostupný z WWW:
https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Movit%C3%A1_v%C4%9Bc&oldid=15444737

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: SOLUS [online]. c2021 [citováno 21. 01. 2023]. Dostupný z WWW:
<https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=SOLUS&oldid=19907387>

PŘÍLOHY

Příloha 1: Vzor formuláře s názvem „Žádost o provedení komplexního (zkráceného finančního šetření)“	94
Příloha 2: Vzor formuláře s názvem „Návrh k vyžádání údajů z centrální evidence účtů“	95
Příloha 3: Vzor formuláře s názvem „Podnět k návrhu na postup dle § 347 trestního řádu – zajištění majetku obviněného“	96
Příloha 4: Vzor formuláře s názvem „Žádost o provedení šetření k majetku v zahraničí cestou Úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti (ARO) /CARIN“	97
Příloha 5: Vzor formuláře s názvem „Závěrečná (Průběžná) zpráva z finančního šetření ke dni“	98

Příloha 1: Vzor formuláře s názvem „Žádost o provedení komplexního (zkráceného) finančního šetření“

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
název útvaru
adresa útvaru

PRO VNITŘNÍ POTŘEBU
Č. j.

Datum
Počet stran:
Přílohy:

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY
název útvaru
adresa útvaru

Žádost o provedení komplexního (zkráceného) finančního šetření

V trestní věci pro podezření ze spáchání trestného činu,

Ž á d á m o provedení úkonů v trestním řízení

- šetření ke zjištění a zajištění výnosů z trestné činnosti,
- šetření k majetkovým poměrům zájemových osob zaměřené na možnost zajištění majetku v souladu s trestním řádem,
- zajištění dalších důkazů k trestní věci,
- po dohodě se zpracovatelem trestní věci a s dozorujícím státním zástupcem o provedení zajišťovacích úkonů, případně o součinnost při těchto úkonech, včetně potřebných kroků k zajištění správy zajištěného majetku, a dalších souvisejících úkonů.

Seznam osob, u kterých je třeba prověřit majetkové poměry je uveden v příloze.

Zjištění majetkových poměrů je třeba provést za období a toto zpracovat do z důvodu předpokládané realizace.

V uvedené věci připadají v úvahu tyto zajišťovací úkony:

- podle § 47 trestního řádu,
- podle § 78 - § 79g trestního řádu, přitom výše způsobené škody,
- podle § 347 trestního řádu,
- podle § 344a trestního řádu (zajištění výkonu peněžitého trestu),
- podle § 358b trestního řádu (zajištění výkonu zabránění části majetku = tzv. rozšířená trestní konfiskace).

Doplňující informace k trestní věci:

- zpracovatel
- zpracovatel

dozorující státní zástupce:

spisová zn. státního zastupitelství:

Stanovisko dozorového státního zástupce: **(NE)SOUHLASÍ**

Důležité informace:

Dožadující policejní orgán **(NE)SOUHLASÍ** se zpřístupněním spisu v IS ETR pro zpracovatele finančního šetření v této věci. V případě potřeby doplňujících údajů kontaktujte zpracovatele trestní věci, po dohodě jej informujte o dílčích výsledcích prováděného šetření.

Podpisová doložka
Vyžadujícího orgánu

Podpisová doložka
Vedoucího vyžadujícího
orgánu

Příloha 2: Vzor formuláře s názvem „Návrh k vyžádání údajů z centrální evidence účtů“

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
název útvaru
adresa útvaru

Č. j.

Datum
Počet stran:
Přílohy:

Okresní státní zastupitelství
adresa

Č. j.

Návrh k vyžádání údajů z centrální evidence účtů

V trestní věci

v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 trestního řádu dávám státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství návrh k vyžádání údajů z centrální evidence účtů dle § 6 odst. 1, písm. a), zákona číslo 300/2016 Sb., k níže uvedeným osobám:

Pro potřeby řádného zadokumentování věci navrhuji státnímu zástupci, aby byly vyžádány, veškeré evidované údaje vedené v centrální evidenci účtů uvedené v § 4 zákona číslo 300/2016 Sb., k uvedeným navrhovaným osobám nebo účtům.

Odůvodnění návrhu

Státní zástupce žádost o poskytnutí dat z CEÚ adresovanou ČNB zdůvodňovat nemusí, ale je nutné, aby policie zdůvodnila, proč požaduje prolomit bankovní tajemství a navrhuje vyžádat informace z centrální evidence účtů, jaké důvody ji k tomu vedou např.:

- k objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin,
- k zjištění povahy, rozsahu nebo umístění věci pro účely jejich zajištění,
- k zjištění majetkových poměrů obviněného (v tomto případě musí být sděleno obvinění),
- nebo pro účely zajištění výkonu trestní sankce.

*podpisová doložka
vyžadujícího orgánu*

Příloha 3: Vzor formuláře s názvem „Podnět k návrhu na postup dle § 347 trestního řádu – zajištění majetku obviněného“

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
adresa

Č. j.

Datum
Počet stran:

Okresní státní zastupitelství
adresa

sp.zn. SZ:

Podnět k návrhu na postup dle § 347 trestního řádu – zajištění majetku obviněného

Ve věci vedené policejním orgánem Policie ČR pod Č. j. spáchání trestného činu podle § trestního zákoníku,

navrhuji, aby státní zástupce Okresního státního zastupitelství podle ust. § 347 odst. 1 tr. řádu za užití § 348 odst. 1 tr. řádu zajistil veškerý majetek obviněné/ho/ných:

včetně plodů a užitků, které z nich plynou; v případě zajištění celého majetku i majetek, který po zajištění, s výjimkou majetku, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění, neboť vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného lze očekávat uložení trestu propadnutí majetku.

Zdůvodnění postupu

Žádám státního zástupce o vyrozumění, zda a v jakém rozsahu bylo výše uvedené žádosti vyhověno.

U určené části majetku bude nutné vyznačit, jaký majetek se má zajistit - (Prostor pro uvedení zatím známého majetku obviněného/obviněných (zde případně uveďte jméno příjmení obviněného, data narození a jeho dosud známý majetek - např. Z dosud provedených šetření bylo zjištěno, že obviněný je vlastníkem nemovitosti, vozidla atd.).

podpisová doložka
policejního orgánu

|

**Příloha 4: Vzor formuláře s názvem „Žádost o provedení šetření
k majetku v zahraničí cestou Úřadu pro vyhledávání majetku
z trestné činnosti (ARO) /CARIN“**

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
adresa útvaru

Č. j.

Datum
Počet stran:
Přílohy:

Policie České republiky
Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
Odbor mezinárodní spolupráce a metodiky
pracoviště ARO

**Žádost o provedení šetření k majetku v zahraničí cestou Úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti (ARO) /
CARIN**

V trestní věci

ž á d á m o provedení šetření osob a majetku

Seznam osob:
viz přílohy

Šetření ke konkrétnímu majetku:
Zjištění informace k zájmovému subjektu:
informace z obchodního rejstříku
vlastnictví nemovitosti
vlastnictví motorového vozidla
vlastnictví bankovního účtu

Stát/y
V rámci EU /mimo EU/:

Zdůvodnění žádosti:
Uveďte důvod, proč jsou informace vyžadovány, resp. jak by měly být využity (např. „Ve věci je prováděno finanční šetření za účelem dohledání a následného zajištění výnosů z trestné činnosti.“).

Dále uveďte, z jakých konkrétních zjištěných skutečností či okolností lze důvodně usuzovat na to, že by se v konkrétním dožadovaném zahraničním státě mohl nacházet výnos z trestné činnosti (např. zjištění z výsledků, domovních prohlídek, odposlechnů, údajů z telekomunikačního provozu apod.)

V trestní věci je prováděno

Doplňující informace k trestní věci:

Dozorující státní zastupitelství:

spisová zn. státního zastupitelství:

Vyžádání informací cestou mezinárodní justiční spolupráce v případě pozitivního zjištění (ne)bylo s dozorujícím státním zástupcem konzultováno (resp. informace jsou vyžadovány na pokyn SZ).

Finanční šetření vedeno v České republice: ANO

Jedná se o první žádost o tyto informace v zahraničí.

Kontaktní osoba:

zpracovatel trestní věci
dožadujícího policejního orgánu

Podpisová doložka

vedoucí pracovník
dožadujícího policejního orgánu

Podpisová doložka

Příloha 5: Vzor formuláře s názvem „Závěrečná (Průběžná) zpráva z finančního šetření ke dni“

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
adresa útvaru

Č. j.

Datum
Počet stran:

Závěrečná (Průběžná) zpráva z finančního šetření ke dni

I. STRUČNÝ POPIS PŘÍPADU

Prověřování trestného činu podle § trestního zákoníku.

Finanční šetření na základě Žádosti o finanční šetření ze dne pod čj....., kdy se jedná o zájemové osoby v rámci trestního spisu (informace touto cestou získané byly dány k dispozici vyšetřovateli trestního spisu k dalšímu využití pro potřeby trestního řízení) bylo provedeno k majetkovým poměrům zájemových osob, které jsou uvedeny níže (bod II.).

Veškerá kladná zjištění k majetku a výsledky operativních šetření jsou zahrnuta v majetkovém profilu konkrétní zájemové osoby v příloze, která tvoří nedílnou součást této zprávy k finančnímu šetření/detailním majetkové profily, event. v části V. Dodatečné skutečnosti této zprávy (vyhodnocené s na vzájemnou souvislost a nikoli jako relevantní pouze k jedné osobě).

II. PŘEHLED ZÁJMOVÝCH OSOB, které mají přímý vztah k prověřované tr. činnosti (a některých dalších zjištění)

III. ZAJIŠTĚNÉ VĚCI/JINÉ MAJETKOVÉ HODNOTY

Přidat přehled podaných podnětů k zajištění

Přidat přehled o zajištění

Přidat přehled zajištěných věcí

Další skutečnosti týkající se zajištěného majetku: Další skutečnosti týkající se zajištěného majetku:

IV. ZÁVĚR

Rozsah a účel finančního šetření:

V. DODATEČNÉ SKUTEČNOSTI

zpracoval:
podpisová doložka